

క్రిష్క సారథి

సంచిక 39, మార్చి - 2026

క్రిష్క భారతి కో-ఆపరేటివ్ లిమిటెడ్ (క్రిష్కో)
యొక్క మాస పత్రిక

భారత రైతులకు సాధికారత: పీఎం-కిసాన్ 22వ విడత

‘సహకార సే సమృద్ధి’:
మంథన్ సమావేశం
భారతదేశ సహకార
ఉద్యమాన్ని బలపరుస్తుంది.

సహకార ప్రజాస్వామ్యాన్ని
బలోపేతం చేయడం: బహుళ రాష్ట్ర
సహకార సంఘాల ఎన్నికలలో
పారదర్శకతపై జాతీయ సదస్సు.

డైరెక్టర్ (మార్కెటింగ్) నుండి సందేశం

Manish Kumar
శ్రీ మనీష్ కుమార్

డైరెక్టర్ (మార్కెటింగ్), క్రిభేకో

ప్రియమైన పాఠకులారా,

వికసిత్ భారత్ దార్శనికతకు అనుగుణంగా వ్యవసాయం, ఎరువులు, మరియు సహకార రంగంలోని కీలక పరిణామాలను తెలియజేస్తూ, 'క్రిషక్ సారథి' 39వ సంచికను మీకు అందించడం మాకు ఆనందంగా ఉంది.

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ చేతుల మీదుగా 22వ పిఎం-కిసాన్ విడత విడుదల కావడంతో ఈ సంచిక ఒక ప్రధాన మైలురాయిని చేరుకుంది. దీని ద్వారా 9.32 కోట్ల మందికి పైగా రైతులకు రూ. 18,640 కోట్లకు పైగా బదిలీ చేయబడి, గ్రామీణ ఆర్థిక భద్రత బలోపేతం చేయబడింది.

గౌరవనీయ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా నేతృత్వంలో జరిగిన మంథన్ సమావేశం, పి.ఎ.సి.ఎస్. బలోపేతం, గిడ్డంగులు, పాడి పరిశ్రమ, మరియు భారత్ టాక్సీ వంటి కార్యక్రమాల ద్వారా సహకార సంఘాల పెరుగుతున్న పాత్రను నొక్కి చెప్పింది. తద్వారా "సహకార సే సమృద్ధి"ని ప్రోత్సహించింది.

సహకార ఎన్నికలలో పారదర్శకత, ప్రజాస్వామ్య పాలన మరియు జవాబుదారీతనాన్ని బలోపేతం చేయడంపై జరిగిన జాతీయ సదస్సును కూడా మేము ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాము.

తమ చిత్రం 'ది మార్క్ ఆఫ్ ప్రోగ్రెస్-యునైటెడ్ ఫార్మర్స్' అమెరికాలోని చలనచిత్రోత్సవాలలో అంతర్జాతీయ గుర్తింపు పొందిందని క్రిభేకో సగర్వంగా తెలియజేస్తోంది. రైతులకు సాధికారత కల్పించడం, సహకార సంఘాలను బలోపేతం చేయడం మరియు సుస్థిర వృద్ధిని ప్రోత్సహించడం పట్ల మా నిబద్ధతను ఈ పరిణామాల పునరుద్ఘాటిస్తున్నాయి.

ఎడిటర్ సందేశం

ప్రియ పాఠకులారా,

వ్యవసాయ విస్తరణ మరియు సహకార భాగస్వామ్యాన్ని బలోపేతం చేయడంలో క్రిభేకో చేస్తున్న నిరంతర కృషిని తెలియజేస్తూ, 'క్రిషక్ సారథి' ఈ సంచికను మీకు అందించడానికి మేము సంతోషిస్తున్నాము. నయా రాయ్ హార్లో కొత్త రాష్ట్ర కార్యాలయానికి జరిగిన భూమి పూజ, ఛత్తీస్ గఢ్ లో ప్రాంతీయ ఉనికిని మరియు సమన్వయాన్ని పెంపొందించడంలో ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు.

న్యూఢిల్లీలోని ఐ.ఎ.ఆర్.ఐ.లో జరిగిన పూనా కృషి విజ్ఞాన్ మేళా 2026లో క్రిభేకో పాల్గొనడం, రైతులతో ప్రత్యక్ష భాగస్వామ్యం ద్వారా ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు, సమతుల్య ఎరువుల వాడకం మరియు సుస్థిర వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడంలో దాని నిబద్ధతను ప్రదర్శించింది.

ఊటీలో జరిగిన దక్షిణ రాష్ట్రాల వ్యాపార ప్రణాళిక సమావేశం 2026-27, ప్రాంతీయ ప్రాధాన్యతలను సమీక్షించి, ఉత్తమ పనితీరు కనబరిచిన వారిని గుర్తించింది. ఇది ఒక కేంద్రీకృత మరియు సహకార-ఆధారిత విధానాన్ని మరింత బలోపేతం చేసింది.

క్రిభేకో భవన్ లో హాళి మరియు హాస్య కవి సమ్మేళనంతో సహా జరిగిన వేడుకలు, ఉత్సాహాన్ని నింపి, సంస్థాగత ఐక్యతను బలోపేతం చేశాయి.

ఈ కార్యక్రమాలు రైతు సాధికారత, సుస్థిర వ్యవసాయం మరియు సహకార కార్య సంస్కృతి పట్ల క్రిభేకో యొక్క అంకితభావాన్ని ప్రతిబింబిస్తాయి.

గజేంద్ర కుమార్

Jt. GM (మార్కెటింగ్ & PR), క్రిభేకో

సీనియర్ ఎస్.ఎం.ఎం. (తెలంగాణ) సందేశం

ప్రియమైన పాఠకులకు,

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వ్యవసాయం మరియు సహకార రంగ అభివృద్ధి దిశగా క్రిభేకో నిరంతరం కృషి చేస్తోంది. వికసిత్ భారత్ లక్ష్యానికి అనుగుణంగా, రైతుల ఆర్థిక స్థిరత్వాన్ని బలోపేతం చేయడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలు, ముఖ్యంగా పి.ఎం.-కిసాన్ ద్వారా రైతులకు ప్రత్యక్ష ఆర్థిక సహాయం అందడం విశేషం.

సహకార రంగాన్ని బలోపేతం చేయడానికి పి.ఎ.సి.ఎస్., గోదాముల నిర్మాణం, డెయిరీ అభివృద్ధి వంటి కార్యక్రమాలు కీలక పాత్ర పోషిస్తున్నాయి. పారదర్శక ఎన్నికలు మరియు సమర్థవంతమైన పాలన ద్వారా సహకార సంస్థలు మరింత బలపడుతున్నాయి.

క్రిభేకో తెలంగాణలో ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు, సమతుల్య ఎరువుల వినియోగం మరియు రైతులతో ప్రత్యక్ష అనుసంధానం ద్వారా సేవలను విస్తరించేందుకు కట్టుబడి ఉంది.

రైతుల సాధికారత, స్థిరమైన వ్యవసాయం మరియు సహకార అభివృద్ధి మా ముఖ్య లక్ష్యాలు.

పి. రామ క్రిష్ణయ్య,

మార్కెటింగ్ మేనేజర్, క్రిభేకో - తెలంగాణ

ఎస్.ఎం.ఎం. (ఆంధ్రప్రదేశ్) సందేశం

ప్రియమైన రైతు సోదరులకు,

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో రైతులతో మరింత దగ్గర సంబంధాన్ని ఏర్పరుచుకుంటూ, క్రిభేకో వ్యవసాయ రంగంలో వినూత్న కార్యక్రమాలను ముందుకు తీసుకెళ్తోంది. దేశవ్యాప్తంగా అమలవుతున్న పి.ఎం.-కిసాన్ వంటి పథకాలు రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచడంలో సహకరిస్తున్నాయి.

ప్రాంతీయ అవసరాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని, ఆధునిక వ్యవసాయ సాంకేతికతలు, సమతుల్య ఎరువుల వినియోగం, మరియు రైతు అవగాహన కార్యక్రమాలను మేము విస్తరిస్తున్నాము. రైతులతో ప్రత్యక్షంగా మమేకమయ్యే మేళాలు, సమావేశాలు మా సేవలను మరింత బలపరుస్తున్నాయి.

సహకార స్ఫూర్తితో కలిసి ముందుకు సాగుతూ, రైతుల అభివృద్ధి మరియు స్థిరమైన వ్యవసాయం సాధించడమే మా లక్ష్యం.

కె. వెంకటేశ్వర రావు, మార్కెటింగ్ మేనేజర్, క్రిభేకో - ఆంధ్రప్రదేశ్

సంపాదకీయ బోర్డు

శ్రీ మనీష్ కుమార్, డైరెక్టర్ (మార్కెటింగ్)
ఛైర్మన్

గజేంద్ర కుమార్, డిజిఎమ్ (మార్కెటింగ్ & పిఆర్)
చీఫ్ ఎడిటర్

డా. తెజిందర్ సింగ్, జె.టి. జి.ఎం. (మార్కెటింగ్)
సభ్యుడు (ఎఫ్ఎస్ఎస్)

శ్రీ. దేవిష్టె అగర్వాల్, డిఎం (ఎంఎస్)
సభ్యుడు బదిలీ మరియు టెక్నికల్

శ్రీ. గురుప్రసాద్ హిరేమత్, డిఎం (మార్కెటింగ్)
ఎడిటింగ్, డిజైన్ మరియు సర్క్యులేషన్

శ్రీ. మోహిత, డిఎం (మార్కెటింగ్)
సభ్యుడు-పరిశ్రమ నవీకరణలు

శ్రీ. మనోజ్ రెడ్డి, ఎఎమ్ (మార్కెటింగ్)
సభ్యుడు-సహకార

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ పీఎం-కిసాన్ 22వ విడతను విడుదల చేశారు

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారు 2026 మార్చి 13న అస్సాంలోని గౌహతి నుండి ప్రధానమంత్రి కిసాన్ సమ్మాన్ నిధి (పిఎం-కిసాన్) పథకం యొక్క 22వ విడతను విడుదల చేశారు. దీని కింద, ప్రత్యక్ష ప్రయోజన బదిలీ (డి.బి.టి.) ద్వారా దేశవ్యాప్తంగా 9.32 కోట్లకు పైగా రైతు కుటుంబాల ఖాతాలకు రూ. 18,640 కోట్లు నేరుగా బదిలీ చేయబడ్డాయి.

ఈ వివరాలను పంచుకుంటూ, గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారి నాయకత్వంలో రైతుల సంక్షేమం పట్ల ప్రభుత్వానికి ఉన్న బలమైన నిబద్ధతను ఈ పథకం ప్రతిబింబిస్తుందని పేర్కొన్నారు. 'అన్నదాత సమ్మాన్'ను సాధించే దిశగా పిఎం-కిసాన్ ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు అని ఆయన అభివర్ణించారు.

2019 ఫిబ్రవరిలో ఈ పథకాన్ని ప్రారంభించినప్పటి నుండి అర్జులైన రైతుల ఖాతాలకు 4.09 లక్షల కోట్లకు పైగా నేరుగా బదిలీ చేసినట్లు మంత్రి తెలిపారు.

22వ విడత విడుదలతో, మొత్తం బదిలీ 4.27 లక్షల కోట్లను దాటుతుందని, ఇది రైతులకు ప్రత్యక్ష ఆదాయ మద్దతు అందించడంలో ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయి అని ఆయన పేర్కొన్నారు.

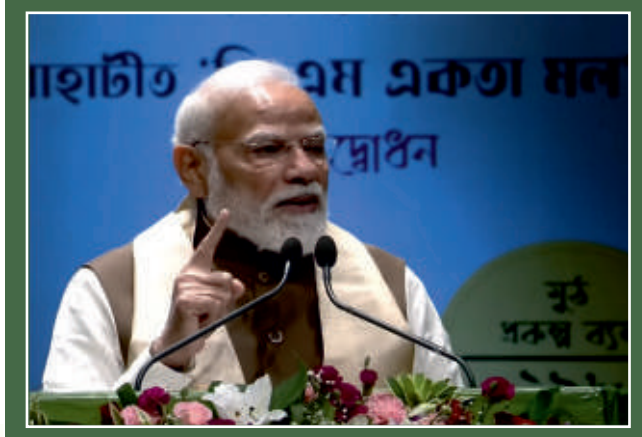
పిఎం-కిసాన్ పథకం కింద, ప్రతి అర్హతగల రైతు కుటుంబానికి సంవత్సరానికి రూ. 6,000 మూడు సమాన వాయిదాలలో అందుతాయి. ఈ మొత్తాన్ని డి.బి.టి. ద్వారా నేరుగా వారి బ్యాంకు ఖాతాలకు బదిలీ చేస్తారు. దీనివల్ల పారదర్శకత ఏర్పడి, మధ్యవర్తులు తొలగిపోతారు.

ఈ పథకం యొక్క విస్తృత పరిధిని హైలైట్ చేస్తూ, గౌరవనీయ కేంద్ర మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ మాట్లాడుతూ, 22వ విడత కింద 2.15 కోట్లకు పైగా మహిళా రైతులకు ఆర్థిక సహాయం అందుతుందని అన్నారు. ఈ సహాయం విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుమందులు వంటి అవసరమైన వ్యవసాయ ఉత్పాదకాలను కొనుగోలు చేయడానికి రైతులకు ఉపయోగపడుతుందని, అలాగే విద్య, ఆరోగ్య సంరక్షణ వంటి ముఖ్యమైన గృహ అవసరాలకు కూడా మద్దతు ఇస్తుందని ఆయన పేర్కొన్నారు.

పిఎం-కిసాన్ అనేది భారతదేశ డిజిటల్ పబ్లిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ మద్దతుతో నడిచే, సాంకేతికత ఆధారిత మరియు పారదర్శక పథకం అని మంత్రి నొక్కి చెప్పారు. రైతుల సౌలభ్యం కోసం, పీఎం-కిసాన్ పోర్టల్లో “మీ స్థితిని తెలుసుకోండి (కె.వై.ఎస్.)” మాడ్యూల్ను ప్రవేశపెట్టారు. దీని ద్వారా లబ్ధిదారులు తమ చెల్లింపు స్థితి, అర్హత, ఆధార్ అనుసంధానం మరియు ఇ-కేవైసీ వివరాలను ఒకే చోట చూసుకోవచ్చు. రైతులు ఇంటి నుంచే తమ ఇ-కేవైసీని పూర్తి చేయడానికి వీలుగా, ముఖ్య ధృవీకరణ ఆధారిత మొబైల్ యాప్ను కూడా ప్రారంభించారు.

దీనికి అదనంగా, వ్యవసాయ మరియు రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ, పీఎం-కిసాన్కు సంబంధించిన సమాచారాన్ని 11 ప్రాంతీయ భాషలలో 24x7 అందించే “కిసాన్-ఎ-మిత్ర” అనే ఏఐ-ఆధారిత వాయిస్ చాట్బాట్ను ప్రారంభించింది, ఇది రైతుల సందేహాలను త్వరగా పరిష్కరించుకోవడంలో సహాయపడుతుంది.

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారి నాయకత్వంలో, రైతుల సంక్షేమం ప్రభుత్వ విధానాలకు కేంద్ర బిందువుగా ఉందని గౌరవనీయ కేంద్ర మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ పునరుద్ఘాటించారు. పిఎం-కిసాన్, ప్రధానమంత్రి ఫస్ట్ బీమా యోజన, సాయిల్ హెల్త్ కార్డ్, కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్ విస్తరణ మరియు కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.)లో నిరంతర పెరుగుదల వంటి కార్యక్రమాలు భారతదేశ రైతుల జీవితాల్లో సానుకూల మార్పులను తీసుకువస్తున్నాయని ఆయన హైలైట్ చేశారు.

సహకార మంత్రిత్వ శాఖ వార్తలు

మంథన్ సమావేశం 'సహకార సే సమృద్ధి' యొక్క విజన్ ను బలపరుస్తుంది

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా అధ్యక్షతన గుజరాత్ లోని గాంధీనగర్ లో "సహకార సమృద్ధి" అనే ఇతివృత్తంతో అన్ని రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల సహకార మంత్రులు ఒక ఉన్నత స్థాయి మంథన్ సమావేశానికి హాజరయ్యారు. 2047 నాటికి సంపూర్ణ అభివృద్ధి చెందిన దేశం అనే లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో సహకార సంస్థల పాత్రను బలోపేతం చేయడమే ఈ సమావేశం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

ఈ సందర్భంగా, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా గారు ఇథనాల్ ఉత్పత్తి, ఇంధన కార్యక్రమాలు, ఆర్గానిక్ ఫిటాప్, గిడ్డంగులు మరియు ప్రోటీన్ పౌడర్ ఫ్యాంటిలకు సంబంధించిన 265 కోట్ల రూపాయల విలువైన ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించి, శంకుస్థాపన చేశారు. ఆయన సహకార కార్యక్రమాలపై ఏర్పాటు చేసిన ఒక ప్రదర్శనను కూడా సందర్శించి, సహకార రంగంలోని ఉత్తమ పద్ధతులు మరియు అంతర్జాతీయ సహకార సంవత్సరాన్ని వివరిస్తూ ఒక నివేదికను విడుదల చేశారు.

గౌరవనీయ సహకార శాఖ సహాయ మంత్రులు శ్రీ కృష్ణ పాల్ గుర్జర్ మరియు శ్రీ మురళీధర్ మోహోల్, సీనియర్ అధికారులు మరియు ప్రముఖులతో కలిసి ఈ కార్యక్రమానికి హాజరయ్యారు.

సభను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా, గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోడీ గారి నాయకత్వంలో భారతదేశం అన్ని రంగాలలో వేగంగా పురోగమిస్తోందని, రాబోయే ఇరవై ఐదు సంవత్సరాలలో ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థను తీర్చిదిద్దే రంగాలలో అగ్రగామిగా నిలుస్తోందని పేర్కొన్నారు. 2047 నాటికి అభివృద్ధి చెందిన భారతదేశాన్ని నిర్మించాలనే లక్ష్యానికి సహకార ఉద్యమం అర్థవంతంగా దోహదపడేలా దానిని బలోపేతం చేయడానికి మంథన్ సమావేశం నిర్వహించబడిందని ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

కేవలం ఆర్థిక సూచికల ద్వారా మాత్రమే నిజమైన అభివృద్ధి చెందిన దేశాన్ని నిర్వచించలేమని ఆయన ఇంకా పేర్కొన్నారు. 140 కోట్ల మంది పౌరులు గౌరవంగా జీవించే భారతదేశమే అభివృద్ధి చెందిన భారతదేశమని, ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో సహకార సంఘాలు కీలక పాత్ర పోషించగలవని ఆయన అన్నారు.

కీలక రంగాల ప్రాముఖ్యతను నొక్కిచెబుతూ, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం, సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా మాట్లాడుతూ, సమగ్ర జాతీయ పురోగతిని సాధించడానికి వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి, పశుసంవర్ధక రంగాలను బలోపేతం చేయాలని అన్నారు. గత నాలుగేళ్ళుగా సహకార రంగాన్ని బలోపేతం చేయడానికి ప్రభుత్వం శాస్త్రీయ విధానాన్ని అవలంబించిందని, దీని ఫలితంగా ఇప్పటికే ప్రోత్సాహకరమైన ఫలితాలు వెలువడటం ప్రారంభమయ్యాయని ఆయన పేర్కొన్నారు.

ప్రాధాన్యత రంగాలను నొక్కిచెబుతూ, దేశంలో ఆహార ధాన్యాల నిల్వ సామర్థ్యాన్ని గణనీయంగా విస్తరించాల్సిన అవసరాన్ని ఆయన ఉద్ఘాటించారు. ఆయన ప్రకారం, రాబోయే సంవత్సరాల్లో నిల్వ సామర్థ్యం దాదాపు మూడు రెట్లు పెరగాలి, ఈ విస్తరణలో కనీసం మూడింట రెండు వంతుల పనిని సహకార రంగం చేపట్టాలి. దేశవ్యాప్తంగా అందరికీ అందుబాటులో ఉండే నిల్వ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేయడం సహకార సంఘాల ద్వారా మాత్రమే సాధ్యమవుతుందని ఆయన అన్నారు.

పెద్ద గిడ్డంగుల నిర్మాణంలో తహసీల్ స్థాయి సహకార డెయిరీలు, రాష్ట్ర మార్కెటింగ్ ఫెడరేషన్లు, జిల్లా సహకార బ్యాంకులు, జిల్లా కొనుగోలు-అమ్మకాల సంఘాలు వంటి సంస్థలు చురుకుగా పాల్గొనాలని ఆయన సూచించారు. సేకరణ, నిల్వ, పంపిణీ వ్యవస్థలను ప్రాంతాల వారీగా సమన్వయం చేయడం వల్ల రవాణా ఖర్చులను 30-40 శాతం వరకు తగ్గించవచ్చని ఆయన అన్నారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం, సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా, మూసీవేసిన చక్కెర మిల్లులను పునరుద్ధరించాలని, వైవిధ్య అవకాశాలను అన్వేషించాలని రాష్ట్రాలకు పిలుపునిచ్చారు. చక్కెర మిల్లులు ఎరువులు, గ్యాస్ తో సహా పడకొండు విభిన్న ఉత్పత్తులను ఉత్పత్తి చేయగలవని విజయవంతమైన ప్రయోగాలు చూపాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. వైవిధ్యకరమైన సులభతరం చేయడానికి జాతీయ స్థాయి సహకార సంస్థలు ఏర్పాటు చేశారు, ఈ కార్యక్రమానికి సంబంధించిన కార్యచరణ చట్టాన్ని త్వరలో ఖరారు చేయనున్నారు.

'సహకార మే సహకార' (సహకార సంఘాల మధ్య సహకారం) అనే భావనను ప్రముఖంగా ప్రస్తావిస్తూ, అన్ని సహకార సంస్థలు తమ బ్యాంకు ఖాతాలను జిల్లా సహకార బ్యాంకులలోనే నిర్వహించాలని ఆయన కోరారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాల అమలుకు సహకార సంఘాలను నోడల్ ఏజెన్సీలుగా చేయవచ్చని, అలాగే పీఎం-కిసాన్, వృద్ధాప్య పింఛన్లు వంటి పథకాల కింద నిధులు ఈ ఏజెన్సీల ద్వారానే అందేలా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు చూస్తాయని కూడా ఆయన తెలియజేశారు.

చిల్లర కార్మికులు, వడ్రంగిలు, ప్లంబర్లు మరియు ఎలక్ట్రీషియన్ల కోసం సహకార సంఘాలను ఏర్పాటు చేసే ప్రణాళికలను కూడా కేంద్ర మంత్రి ప్రకటించారు. దీని ద్వారా వారికి సరైన వేతనం, మెరుగైన పని పరిస్థితులు లభిస్తాయి. రాబోయే సంవత్సరాల్లో దేశ జనాభాలో 40 శాతానికి పైగా సహకార రంగంతో అనుబంధం కలిగి ఉంటారని ఆయన విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు.

కొత్త కార్యక్రమాల గురించి మాట్లాడుతూ, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా, సహకార ఆధారిత ట్యాక్సి సేవ అయిన 'భారత్ ట్యాక్సి' త్వరలో దేశవ్యాప్తంగా ప్రతి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ నగరానికి విస్తరిస్తుందని తెలిపారు. డ్రైవర్లు మరియు ప్రయాణికులు ఇద్దరికీ ప్రయోజనం చేకూర్చే లక్ష్యంతో ఉన్న ఈ ప్లాట్ ఫామ్ లో ఇప్పటికే మూడు లక్షలకు పైగా డ్రైవర్లు చేరారు. క్రికెట్ భారతి కోఆపరేటివ్ లిమిటెడ్ (క్రికెట్) కూడా భారత్ ట్యాక్సికి సహ-ప్రమోటర్ గా ఉంది.

సమావేశంలో, వివిధ సహకార కార్యక్రమాల పురోగతి మరియు భవిష్యత్ కార్యచరణ ప్రణాళికలపై సవివరమైన ప్రజెంటేషన్లు ఇవ్వబడ్డాయి. గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను వేగవంతం చేయడానికి రెండు లక్షల కొత్త బహుళాధిసాధక ప్రాథమిక వ్యవసాయ పరపతి సంఘాలు (పి.ఎ.సి.ఎస్.), పాడి మరియు మత్స్య సహకార సంఘాలను స్థాపించడంపై చర్చలు కేంద్రీకరించబడ్డాయి.

రైతులకు మెరుగైన నిల్వ, ధరల స్థిరత్వం మరియు మెరుగైన మార్కెట్ ప్రాప్యతను నిర్ధారించడానికి, ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ధాన్యం నిల్వ పథకం కింద ఆధునిక గిడ్డంగుల దేశవ్యాప్త నెట్ వర్క్ ను విస్తరించాల్సిన అవసరాన్ని కూడా ఈ సమావేశం నొక్కి చెప్పింది.

సహకార సంఘాల ద్వారా ఎగుమతులు, సేంద్రియ వ్యవసాయం మరియు నాణ్యమైన విత్తన సరఫరాను ప్రోత్సహించడానికి, నేషనల్ కోఆపరేటివ్ ఎక్స్ పోర్ట్ లిమిటెడ్ (ఎన్.సి.ఇ.ఎల్.), నేషనల్ కోఆపరేటివ్ ఆర్గానిక్ లిమిటెడ్ (ఎన్.సి.ఓ.ఎల్.) మరియు భారతీయ బీజ్ సహకార సమితి లిమిటెడ్ (బి.బి.ఎస్.ఎల్.) వంటి కొత్తగా ఏర్పడిన జాతీయ సహకార సంస్థలలో చురుకుగా పాల్గొనవలసిందిగా రాష్ట్రాలను ప్రోత్సహించారు.

ఈ చర్చలలో రాష్ట్ర సహకార చట్టాలలో సంస్కరణలు, 97వ రాజ్యాంగ సవరణకు అనుగుణంగా మోడల్ కోఆపరేటివ్ యాక్ట్ ను ఆమోదించడం, సహకార చక్కెర మిల్లుల ఆర్థిక సాధ్యసాధ్యాలను మెరుగుపరచడం, పాడి రంగంలో వలయాకార ఆర్థిక వ్యవస్థను మరియు సుస్థిరతను ప్రోత్సహించడం, ఇంకా అమల్ మరియు ఎన్.డి.డి సహకారంతో పాడి సహకార సంఘాలను విస్తరించడం వంటి అంశాలు కూడా ప్రస్తావనకు వచ్చాయి.

ఇతర ముఖ్యమైన అంశాలలో పప్పుధాన్యాలు మరియు మొక్కజొన్న ఉత్పత్తిని ప్రోత్సహించడం, సహకార బ్యాంకులు ఎదుర్కొంటున్న సవాళ్లను పరిష్కరించడం, భాగస్వామ్య సేవా సంస్థలు (ఎస్.ఎస్.ఇ.) మరియు గొడుగు నిర్మాణాలను బలోపేతం చేయడం, సభ్యత్వం మరియు అవగాహన ప్రచారాలను విస్తరించడం, ఇంకా సహకార ఉద్యమం కోసం సమర్థవంతమైన మీడియా మరియు కమ్యూనికేషన్ వ్యూహాన్ని అభివృద్ధి చేయడం వంటివి ఉన్నాయి.

పి.ఎ.సి.ఎస్. మరియు ఆర్.సి.ఎస్. కార్యాలయాల కంప్యూటరీకరణ, జాతీయ సహకార డేటాబేస్ వినియోగం, చూసవ వనరుల అభివృద్ధి మరియు శిక్షణ, ఇంకా జాతీయ సహకార అభివృద్ధి సంస్థ (ఎన్.సి.డి.సి.) పథకాల మెరుగైన అమలుకు సంబంధించి రాష్ట్రాల అంచనాలను కూడా ఈ సమావేశం సమీక్షించింది.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా 'భారత్ టాక్సీ' డ్రెవర్లతో సంభాషణ కార్యక్రమం

న్యూఢిల్లీలో జరిగిన 'భారత్ టాక్సీ ఛారిటీ డైలాగ్' కార్యక్రమంలో గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా గారు డ్రెవర్లతో నేరుగా మాట్లాడి, ఈ 'సహకారిత ఆభారత్' కార్యక్రమం యొక్క ఉద్దేశ్యం మరియు ప్రాముఖ్యతను వివరించారు. కష్టపడి పనిచేసే వారికే లాభాలలో వాటా ఉండాలనేది సహకారానికి మూల సూత్రమని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఇదే ఆలోచనతో 'భారత్ టాక్సీ'ని ప్రారంభించారు. ఈ డ్రెవర్లను కేవలం డ్రెవర్లుగానే కాకుండా, భాగస్వాములుగా మరియు యజమానులుగా తీర్చిదిద్దడమే దీని లక్ష్యం. ఈ కార్యక్రమం ఫలితంగానే 'కృషక్ భారత్ కోఆపరేటివ్ లిమిటెడ్' (క్రిభేకో) ఒక సహ-ప్రమోటర్గా ఆవిర్భవించింది.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా మాట్లాడుతూ, భారత్ టాక్సీ కేవలం ఒక టాక్సీ సేవ మాత్రమే కాదని, సోదరులు మరియు సోదరీమణులను రథసారథులుగా గౌరవప్రదంగా నిలబెట్టే ప్రయత్నమని పేర్కొన్నారు. 'సారథి' అనే పదం గౌరవానికి, ఆత్మగౌరవానికి ప్రతీకగా నిలుస్తుందని, సమాజంలో వారి పాత్రకు కొత్త గుర్తింపును ఇస్తుందని ఆయన అన్నారు.

రాజ్ యే మూడేళ్లలోగా దేశంలోని ప్రతి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్లో భారత్ టాక్సీ సేవను అందుబాటులోకి తీసుకురావడమే లక్ష్యమని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ చొరవ సహకార సంఘాల ద్వారా లక్షలాది టాక్సీ డ్రెవర్ల ఆర్థిక సాధికారతకు మార్గం సుగమం చేస్తుంది.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా గారు, దేశంలోని ఐదు ప్రధాన సహకార సంస్థల (క్రిభేకో, ఇఫ్కో, జిసిఎమ్ఎమ్ఎఫ్ (అమూల్), నాబార్డ్ మరియు ఎన్ఎస్డిసి) సహకారంతో భారత్ టాక్సీని ఏర్పాటు చేసినట్లు తెలియజేశారు.

ఈ ఏర్పాటులో పాల్గొనాలని కోరుకునే ఏ డ్రెవరైనా రూ. 500 వాటా కొనుగోలు చేయడం ద్వారా సభ్యుడు మరియు యజమాని కావచ్చు. భారత్ టాక్సీ డైరెక్టర్ల బోర్డు ఏర్పడినప్పుడు, డ్రెవర్లకు కూడా ప్రాతినిధ్యం కల్పించబడుతుందని, తద్వారా వారు తమ ప్రయోజనాలను కాపాడుకోవడానికి వీలు కలుగుతుందని ఆయన పేర్కొన్నారు.

భారత్ టాక్సీ లక్ష్యం ఒక ప్రైవేట్ కంపెనీలా లాభాలను పెంచుకోవడం కాదని, డ్రెవర్లకు సాధికారత కల్పించడమేనని ఆయన స్పష్టం చేశారు. వాటాలు, యాజమాన్యం డ్రెవర్లకే చెందుతాయి కాబట్టి, వారి ప్రయోజనాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని విధి విధానాలను రూపొందిస్తామని ఆయన తెలిపారు. ఈ చొరవ డ్రెవర్ల సామర్థ్యాన్ని అభివృద్ధి చేస్తుందన్నది తప్ప, వారిని దోపిడీ చేయదని ఆయన అన్నారు.

ఆదాయ సమానా గురించి వివరిస్తూ, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా మాట్లాడుతూ, మొత్తం ఆదాయంలో 20 శాతం రైదర్ల మూలధనంగా భారత్ టాక్సీ ఖాతాలో జమ చేయబడుతుందని, మిగిలిన 40 శాతం టాక్సీ ప్రయాణించిన కిలోమీటర్ల ఆధారంగా నేరుగా డ్రెవర్ల ఖాతాలకు వెళ్తుందని తెలిపారు. ఈ మొత్తాన్ని మొదటి మూడు సంవత్సరాల పాటు భారత్ టాక్సీ విస్తరణకు ఉపయోగిస్తారని, ఆ తర్వాత వచ్చే లాభాలలో అధిక భాగం తిరిగి డ్రెవర్లకే చెందుతుందని ఆయన పేర్కొన్నారు.

భారత టాక్సీ సహకార ఉద్యమంలో ఇది ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు అని ఆయన అన్నారు. ఈ చొరవ కింద, డ్రెవర్ల టాక్సీలను తాకట్టు పెట్టి, సహకార బ్యాంకుల ద్వారా సులభ రుణాలు, బీమా సౌకర్యం కల్పిస్తారు.

ఈ సేవ యొక్క ముఖ్య లక్షణం పారదర్శకత అని వివరిస్తూ, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా మాట్లాడుతూ, నోటిఫికేషన్ల ద్వారా ప్రయాణికులకు పూర్తి సమాచారం అందుబాటులో ఉంచుతామని, తద్వారా భారత్ టాక్సీ ప్రపంచంలోనే అత్యంత పారదర్శకమైన క్యాబ్ సర్వీసులలో ఒకటిగా నిలుస్తుందని అన్నారు. అంతేకాకుండా, వాహనం ఖర్చు, ఇంధన వినియోగం మరియు కనీస మైలేజీని పరిగణనలోకి తీసుకుని, కిలోమీటరు ఆధారంగా కనీస రేటు (బేస్ రేట్) నిర్ణయించబడుతుంది.

భారత్ టాక్సీ మహిళా సాధికారత దిశగా ఒక ముఖ్యమైన చొరవ కూడా. 'సారథి దీదీ' ఫీచర్ మహిళా ప్రయాణికులు మరియు డ్రెవర్ల భద్రతను నిర్ధారిస్తూనే, మహిళా డ్రెవర్లకు స్వయం సమృద్ధి సాధించే అవకాశాన్ని అందిస్తుంది. భవిష్యత్తులో, ఒంటరిగా ప్రయాణించే మహిళా ప్రయాణికులు 'సారథి దీదీ'కి ప్రాధాన్యత ఇచ్చేందుకు వీలుగా భారత్ టాక్సీ యాప్లో ఒక సదుపాయం చేర్చబడుతుంది.

ప్రయాణికుల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి, భారత్ టాక్సీ వెబ్సైట్లో ఒక ఫిర్యాదుల విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది. దీనిలో ప్రయాణికులు తమ మొబైల్ నంబర్తో లాగిన్ అయి తమ సమస్యలను తెలియజేయవచ్చు. ఈ సూచనల ఆధారంగా వెబ్సైట్కు అవసరమైన మెరుగుదలలు చేయబడతాయి.

ఈ కార్యక్రమంలో గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా, రథసారథులు కేవలం నడిపేవారిగా మాత్రమే కాకుండా, తమను తాము గర్వంగా గుర్తించుకోవాలని పిలుపునిచ్చారు. సమాజంలో రథసారథుల పట్ల గౌరవ భావాన్ని పెంపొందించడం కూడా ఈ కార్యక్రమం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యమని ఆయన అన్నారు.

టాక్సీ రంగంలోని ప్రస్తుత సమస్యలను కొత్త వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయడం ద్వారా మాత్రమే పరిష్కరించగలమని పేర్కొన్నారు. వినియోగదారులకు మెరుగైన సేవలను అందించడమే కాకుండా, డ్రెవర్ల సంక్షేమం, గౌరవాన్ని కూడా నిర్ధారించడం భారత్ టాక్సీ లక్ష్యం. దీనిని సాధించడానికి, డ్రెవర్లతో ఆన్లైన్, ఆఫ్లైన్ మరియు ప్రత్యక్షంగా సంప్రదింపులు కొనసాగుతాయి.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం, సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా ఓడిశాలో ప్రధాన అభివృద్ధి ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం మరియు సహకార శాఖ మంత్రి గారు ఓడిశాలోని భువనేశ్వర్ లో నేషనల్ డెయిరీ డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ (ఎన్.డి.డి.బి.), ఓడిశా స్టేట్ కోఆపరేటివ్ మిల్క్ ప్రొడ్యూసర్స్ ఫెడరేషన్ (ఓ.ఎం.ఎఫ్.ఐ.డి.) మరియు ఓడిశా ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన అనేక కీలక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు శంకుస్థాపన చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన పారాడీప్ లో సల్వ్యారిక్ యాసిడ్ ఫ్లాంట్-3ని కూడా ప్రారంభించి, సహకార అభివృద్ధి సదస్సులో ప్రసంగించారు.

ఈ కార్యక్రమానికి కేంద్ర మంత్రి శ్రీ ధర్మేంద్ర ప్రధాన్, ఓడిశా ముఖ్యమంత్రి శ్రీ మోహన్ చరణ్ మార్ఖతో పాటు పలువురు ప్రముఖులు హాజరయ్యారు. ఈ సందర్భంగా గౌరవనీయ కేంద్ర హోం, సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా మాట్లాడుతూ, ఒకే రోజున 23,770 కోట్లకు పైగా విలువైన ప్రాజెక్టులను ప్రారంభించడం లేదా శంకుస్థాపన చేయడం జరిగిందని, ఇది ఓడిశా అభివృద్ధి ప్రస్థానంలో ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయి అని అభివర్ణించారు.

ఈ కార్యక్రమాలు పలు రంగాలకు విస్తరించి ఉన్నాయి మరియు రాష్ట్రంలో మౌలిక సదుపాయాలను

బలోపేతం చేయడం, సంస్థాగత సామర్థ్యాన్ని పెంచడం, ఆర్థిక వృద్ధిని వేగవంతం చేయడం వంటివి చేస్తాయని భావిస్తున్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో భాగంగా, ఓడిశాలోని నేషనల్ ఫోరెస్టిక్ సైన్సెస్ యూనివర్సిటీ (ఎన్.ఎఫ్.ఎస్.యు.) క్యాంపస్ కు శంకుస్థాపన చేయగా, ఒక తాత్కాలిక క్యాంపస్ ను కూడా ప్రారంభించారు. ఈ సంస్థ సుమారు 30 ప్రత్యేక కోర్సులను అందిస్తూ, దాదాపు 2,500 మంది విద్యార్థులకు విద్యావకాశాలను కల్పిస్తుంది. తద్వారా ఫోరెస్టిక్ సైన్స్ రంగంలో వైపుణ్యం గల మానవ వనరుల అభివృద్ధికి దోహదపడుతుంది.

గ్రామీణాభివృద్ధిలో సహకార రంగం యొక్క ప్రాముఖ్యతను నొక్కిచెబుతూ, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా మాట్లాడుతూ, విజయవంతమైన అమూల్ నమూనా స్పూర్తితో, రాష్ట్రంలోని ప్రతి గ్రామంలో ఒక బలమైన సహకార వ్యవస్థను సృష్టించేందుకు సహకార మంత్రిత్వ శాఖ మరియు ఓడిశా ప్రభుత్వం సంయుక్తంగా కృషి చేస్తాయని తెలిపారు. పాడి సహకార సంఘాలను విస్తరించడం వల్ల గ్రామీణ జీవనోపాధి బలపడుతుందని, రైతులకు మరియు గ్రామీణ సమాజాలకు, ముఖ్యంగా మహిళలకు కొత్త అవకాశాలు లభిస్తాయని ఆయన అన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో, ఎరువులు మరియు రసాయన పరిశ్రమలకు ముఖ్యమైన ముడిసరుకు అయిన సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్లం యొక్క దేశీయ ఉత్పత్తి సామర్థ్యాన్ని బలోపేతం చేస్తుందని భావిస్తున్న ఇఫోర్మి పారాడీప్ యూనిట్ లోని సల్ఫ్యూరిక్ ఆమ్ల ఫ్లాంట్-3ని కూడా ప్రారంభించారు.

భారతదేశ విస్తృత అభివృద్ధి పథం గురించి మాట్లాడుతూ, గౌరవనీయ కేంద్ర హోం మరియు సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా, భారత ప్రభుత్వం ఇటీవలి సంవత్సరాలలో అనేక స్వేచ్ఛా వాణిజ్య ఒప్పందాలపై (ఎఫ్.టి.ఎ.) సంతకాలు చేసిందని, తద్వారా ప్రపంచ ఆర్థిక సంబంధాలను బలోపేతం చేస్తూ, వాణిజ్య అవకాశాలను పెంచినదని పేర్కొన్నారు. దేశం యొక్క బలమైన వృద్ధి వేగాన్ని ప్రతిబింబిస్తూ, భారతదేశం ప్రపంచంలోనే అత్యంత వేగంగా అభివృద్ధి చెందుతున్న ప్రధాన ఆర్థిక వ్యవస్థలలో ఒకటిగా కొనసాగుతోందని కూడా ఆయన నొక్కిచెప్పారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర హోం, సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా తన ప్రసంగాన్ని ముగిస్తూ, సహకార నమూనా ద్వారా అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించడానికి భారత ప్రభుత్వం మరియు ఓడిశా ప్రభుత్వం కలిసి పనిచేయడం కొనసాగిస్తాయని, దీనివల్ల రాష్ట్రం అంతటా రైతులు, గ్రామీణ వర్గాలు, ముఖ్యంగా మహిళలు ప్రయోజనం పొందుతారని పునరుద్ఘాటించారు.

బహుళ రాష్ట్ర సహకార సంఘాల ఎన్నికలలో పారదర్శకత మరియు స్వచ్ఛతపై జాతీయ సదస్సు

సహకార మంత్రిత్వ శాఖ అధ్యక్షులలోని సహకార ఎన్నికల అధారితీ (సి.ఇ.ఎ.), న్యూఢిల్లీలోని విజ్ఞాన్ భవన్ లో బహుళ రాష్ట్ర సహకార సంఘాల ఎన్నికలలో పారదర్శకత మరియు నిష్పక్షపాతతపై ఒక ముఖ్యమైన జాతీయ సదస్సును నిర్వహించింది. ఈ సదస్సుకు దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న బహుళ రాష్ట్ర సహకార సంఘాల నుండి చైర్మన్లు, చీఫ్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్లు, బోర్డు సభ్యులు, రిటర్నింగ్ ఆఫీసర్లు, జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లు, రాష్ట్ర సహకార ఎన్నికల అధారితీల ప్రతినిధులు, సహకార రంగ నిపుణులు, కేంద్ర మరియు రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నుండి రెయిన్ ఫెడ్ అధికారులు సహా పలు రంగాల భాగస్వాములు హాజరయ్యారు.

సహకార రంగంలో పారదర్శకత, నిష్పక్షపాతత మరియు ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను బలోపేతం చేసే దిశగా ఈ సెమినార్ ఒక ముఖ్యమైన చొరవగా పరిగణించబడుతోంది.

“సహకారం ద్వారా శ్రేయస్సు” అనే ఆశయం కొత్త ఊపందుకుంటోంది.

ఈ సందర్భంగా గౌరవనీయ సహకార శాఖ సహాయ మంత్రి శ్రీ కృష్ణ పాల్ గుర్జర్ మాట్లాడుతూ, ఈ సదస్సు సహకార ఉద్యమానికి ఒక చారిత్రాత్మక చొరవ అని పేర్కొన్నారు. సహకార ఎన్నికలలో పారదర్శకత, సమగ్రతను బలోపేతం చేయడంపై సమగ్ర చర్చలో పాల్గొనేందుకు దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న బహుళ రాష్ట్ర సహకార సంఘాల ప్రతినిధులు తొలిసారిగా ఒకే వేదికపై సమావేశమయ్యారని ఆయన తెలిపారు.

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారి ‘సహకార సే నమృద్ధి’ దార్శనికత మరియు గౌరవనీయ కేంద్ర హోం వ్యవహారాలు, సహకార శాఖ మంత్రి శ్రీ అమిత్ షా గారి మార్గదర్శకత్వంలో, సహకార రంగాన్ని బలోపేతం చేయడానికి భారత ప్రభుత్వం నిరంతరం సంస్కరణాత్మక చర్యలు తీసుకుంటోందని ఆయన అన్నారు. ఈ ప్రయత్నాల లక్ష్యం, సహకార సంస్థలను మరింత పారదర్శకంగా, జవాబుదారీగా మరియు ప్రజాస్వామ్యయుతంగా తీర్చిదిద్దడం, తద్వారా అవి అత్యున్నత భారతదేశ అభివృద్ధికి దోహదపడగలవు. మరియు 2047 నాటికి అభివృద్ధి చెందిన భారతదేశం అనే లక్ష్యాన్ని సాధించడంలో గణనీయమైన తోడ్పాటును అందించగలదు.

సహకార ఎన్నికల అధారితీ యొక్క ముఖ్యమైన పాత్ర

గౌరవనీయ మంత్రి శ్రీ కృష్ణ పాల్ గుర్జర్ గారు, బహుళ రాష్ట్ర సహకార సంఘాల (సవరణ) చట్టం, 2023 ద్వారా సహకార రంగంలో అనేక ముఖ్యమైన సంస్కరణలు చేయబడ్డాయని తెలియజేశారు. ఈ క్రమంలో, ఒక స్వతంత్ర సహకార ఎన్నికల అధారితీ (సి.ఇ.ఎ.) స్థాపించబడింది, దీనిని 11 మార్చి 2024న అధికారికంగా నోటిఫై చేశారు.

బహుళ రాష్ట్ర సహకార సంఘాలలో స్వేచ్ఛాయుత, నిష్పక్షపాత, పారదర్శక ఎన్నికలు జరిగేలా చూడటం ఈ అధికార సంస్థ బాధ్యత. ఈ అధికార సంస్థ ఇప్పటివరకు సుమారు 240 ఎన్నికలను విజయవంతంగా నిర్వహించింది, ప్రస్తుతం సుమారు 70 ఎన్నికలు జరుగుతున్నాయని ఆయన తెలిపారు. రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరంలో మరో సుమారు 130 ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ప్రణాళిక చేస్తున్నామని, తద్వారా సహకార సంఘాలలో ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థను మరింత బలోపేతం చేస్తున్నామని ఆయన పేర్కొన్నారు.

మహిళలు మరియు అణగారిన వర్గాల భాగస్వామ్యాన్ని పెంచడం

సవరించిన చట్టం ప్రకారం, సహకార సంఘాల డైరెక్టర్ బోర్డులలో మహిళలకు రెండు సీట్లు, షెడ్యూల్డ్ కులాలు మరియు షెడ్యూల్డ్ తెగలకు ఒక్కో సీటు చొప్పున రిజర్వ్ చేయబడ్డాయి. ఇది సహకార సంఘాల నిర్వహణలో సమైక్యతను వైవిధ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది.

ఇప్పటివరకు జరిగిన ఎన్నికలలో, మహిళలకు కేటాయించిన ఆరు సీట్లు మరియు షెడ్యూల్డ్ కులాలు, షెడ్యూల్డ్ తెగలకు కేటాయించిన పదమూడు సీట్లు ఇంకా ఖాళీగా ఉన్నాయి, వాటిని భర్తీ చేయడానికి సహకార మంత్రిత్వ శాఖ అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటోంది.

సహకార బ్యాంకింగ్ రంగంలో కూడా అభివృద్ధి

గౌరవనీయ ఆర్థిక శాఖ సహాయ మంత్రి శ్రీ కృష్ణ పాల్ గుర్జర్ గారు, బ్యాంకింగ్ రెగ్యులేషన్ (సవరణ) చట్టం, 2025, బహుళ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకులతో సహా సహకార బ్యాంకుల బోర్డు డైరెక్టర్ల పదవీకాలాన్ని భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243బి.జె. అనుగుణంగా తీసుకువచ్చింది తెలియజేశారు. అంతేకాకుండా, సహకార బ్యాంకులు తమ ఆడిటర్లను సెంట్రల్ రిజిస్ట్రార్ ఆమోదంతో నియమించుకోవాలని కూడా ఈ చట్టం నిర్దేశిస్తుంది.

ప్యానెల్ ద్వారా ఇది చేయబడుతుంది, ఇది ఆర్థిక పారదర్శకత మరియు జవాబుదారీతనాన్ని మరింత బలోపేతం చేస్తుంది.

ఇది కాకుండా, కొత్త నిబంధన ప్రకారం, బహుళ రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకుల డైరెక్టర్లు వరుసగా పదేళ్లకు మించి ఆ పదవిలో కొనసాగలేరు, ఇది కొత్త మరియు యువ నాయకత్వానికి ముందుకు సాగడానికి అవకాశం కల్పిస్తుంది.

సహకార అంబుడ్స్ మన్ వ్యవస్థ సభ్యులకు రక్షణను అందిస్తుంది

సహకార సంఘాల సభ్యుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి, సహకార అంబుడ్స్ మన్ నియమించేందుకు వీలుగా బహుళ రాష్ట్ర సహకార సంఘాల చట్టం, 2002ను సవరించారు. ఈ సవరణను 2024 మార్చి 5వ తేదీన జారీ చేసిన గెజిట్ నోటిఫికేషన్ ద్వారా చేశారు.

సహకార అంబుడ్స్ మన్ సభ్యులు దాఖలు చేసిన ఫిర్యాదులను విచారిస్తారు మరియు సహకార ఉప కోశాధికారి ఆదేశాలకు వ్యతిరేకంగా వచ్చిన అప్పీళ్లను కూడా పరిష్కరిస్తారు. ఇప్పటివరకు 38,000కు పైగా ఫిర్యాదులు అందగా, వాటిలో గణనీయమైన సంఖ్యలో పరిష్కరించబడ్డాయి.

ఎన్నికల ప్రక్రియలో పారదర్శకత అవసరం

ఈ సందర్భంగా సహకార ఎన్నికల ప్రాధికార సంస్థ గౌరవ చైర్మన్ శ్రీ దేవేంద్ర కుమార్ సింగ్ మాట్లాడుతూ, ఈ ప్రాధికార సంస్థ మూడవ సంవత్సరంలోకి ప్రవేశించింది, ఈ కాలంలో దేశవ్యాప్తంగా సహకార సంస్థల ఎన్నికలను విజయవంతంగా నిర్వహించడం ద్వారా ముఖ్యమైన అనుభవాన్ని సంపాదించింది అన్నారు.

సహకార సంఘాల ప్రజాస్వామ్యయుత సభ్యుల నియంత్రణ సూత్రంపై ఆధారపడి ఉంటాయని, అందువల్ల ఎన్నికల ప్రక్రియ పారదర్శకంగా, భాగస్వామ్యంతో కూడినదిగా, విశ్వసనీయంగా ఉండటం అత్యంత కీలకమని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఓటు హక్కులు, క్రియాశీల సభ్యత్వం, ఎన్నికలలో పోటీ చేసే అర్హత వంటి అంశాలపై వివాదాలను నివారించడానికి సహకార సంఘాల ఉప-నిబంధనలలో స్పష్టత ఉండాలని ప్రాముఖ్యతను కూడా ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

సాంకేతిక సమావేశాలలో అర్థవంతమైన చర్చలు జరిగాయి

సదస్సు సందర్భంగా రెండు సాంకేతిక సమావేశాలు కూడా జరిగాయి. ఈ సమావేశాలలోని అంశాలు:

‘ఎన్నికల ద్వారా పారదర్శకతను ప్రోత్సహించడం’

ఎన్నికల ప్రక్రియల స్వచ్ఛత మరియు నిష్పక్షపాతాన్ని బలోపేతం చేయడం

సహకార రంగ నిపుణులు, ప్రతినిధులు ఈ సమావేశాల్లో చురుకుగా పాల్గొని, సహకార ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించిన వివిధ అంశాలపై చర్చించారు. అంశాలను అర్థవంతంగా చర్చించారు.

సహకార ఉద్యమానికి కొత్త దిశ

సహకార ఎన్నికలలో పారదర్శకత, నిష్పక్షపాతత మరియు విస్తృత సభ్యుల భాగస్వామ్యాన్ని మరింత బలోపేతం చేయాలనే తీర్మానంతో ఈ సదస్సు ముగిసింది. ఈ చొరవ సహకార ఉద్యమాన్ని బలోపేతం చేయడంతో పాటు, దేశ సామాజిక-ఆర్థిక అభివృద్ధిలో సహకార సంస్థల పాత్రను మరింత పటిష్టం చేస్తుంది.

‘సహకారం ద్వారా శ్రేయస్సు’ అనే లక్ష్యంతో ముందుకు సాగుతున్న క్రమంలో, 2047 నాటికి అభివృద్ధి చెందిన భారతదేశాన్ని నిర్మించడంలో సహకార సంస్థలు నిస్సందేహంగా ఒక ముఖ్యమైన స్తంభంగా ఆవిర్భవిస్తాయి.

రసాయనాలు మరియు ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ వార్తలు -

ఎరువుల రంగానికి చెందిన 16 లక్షలకు పైగా రైతులు ప్రధానమంత్రి బడ్జెట్ అనంతర వెబినార్లో పాల్గొన్నారు.

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారు, “వ్యవసాయం మరియు గ్రామీణ పరివర్తన” అనే అంశంపై బడ్జెట్ అనంతర వెబినార్ను వీడియో కాన్ఫరెన్సింగ్ ద్వారా ఉద్దేశించి ప్రసంగించారు. ఈ వెబినార్లో దేశవ్యాప్తంగా పెద్ద సంఖ్యలో రైతులు మరియు వ్యవసాయ రంగ ప్రతినిధులు పాల్గొన్నారు. దేశవ్యాప్తంగా పనిచేస్తున్న క్రిభెకో రాష్ట్ర కార్యాలయాల సిబ్బంది మరియు సభ్యులు, అలాగే క్రిషక్ భారతి సేవా కేంద్రాల సభ్యులు కూడా ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు.

ఎరువుల శాఖ ప్రకారం, ఈ కార్యక్రమంలో దాదాపు 16 లక్షల మంది పాల్గొన్నారు, వీరిలో 12 లక్షల మంది పురుష రైతులు మరియు 4 లక్షల మంది మహిళా రైతులు ఉన్నారు.

ఈ రైతులు ప్రధానమంత్రి కిసాన్ సమ్మర్ది కేంద్రాల (పీఎం-కేఎస్కే) ద్వారా గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి గారి ప్రసంగాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూసి, విన్నారు. ఈ డిజిటల్ ప్రచారం దేశంలోని 30 రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలన్నింటికీ చేరింది, ఇందులో ప్రధానంగా వ్యవసాయ వర్గం చురుకుగా పాల్గొంది. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న 23 ఎరువుల కంపెనీల సీనియర్ ప్రతినిధులు కూడా ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు. వీరిలో క్రిబ్కో మరియు ఇఫోకీ వంటి ప్రముఖ సహకార సంస్థలు, ఎన్ఎఫ్ఎల్ మరియు ఆర్పిఎఫ్ వంటి ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు, మరియు ప్రైవేట్ రంగ సంస్థలు ఉన్నాయి.

గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ తన ప్రసంగంలో, ఇటీవల ప్రవేశపెట్టిన కేంద్ర బడ్జెట్ వ్యవసాయ, గ్రామీణ పరివర్తనకు ఒక కొత్త దిశను అందిస్తుందని పేర్కొన్నారు. రైతుల ఆదాయాన్ని పెంచడం, వ్యవసాయ రంగాన్ని సుసంపన్నం చేయడం, గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను బలోపేతం చేయడం ప్రభుత్వ ప్రాథమిక లక్ష్యమని ఆయన పునరుద్ఘాటించారు. గత కొన్నేళ్లుగా వ్యవసాయ రంగంలో చేసిన పెట్టుబడులు, ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వినియోగం, మెరుగైన మౌలిక సదుపాయాల అభివృద్ధి వల్ల ఉత్పత్తి పెరగడమే కాకుండా రైతులకు కొత్త అవకాశాలు కూడా ఏర్పడ్డాయని ఆయన పేర్కొన్నారు.

మారుతున్న ప్రపంచ వినియోగ ధోరణులను ప్రస్తావిస్తూ, గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ, పెరుగుతున్న ఆరోగ్య అవగాహన ప్రపంచవ్యాప్తంగా సేంద్రీయ మరియు రసాయన రహిత ఆహారాలకు డిమాండ్ను పెంచుతోందని అన్నారు. ప్రపంచ మార్కెట్లో భారతీయ రైతులు తమ ఉనికిని బలంగా స్థాపించుకోవడానికి ఇది ఒక ముఖ్యమైన అవకాశమని ఆయన అభివర్ణించారు.

కార్యక్రమం ముగింపులో, గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారు, ఈ వెబినార్ సందర్భంగా అందిన సూచనలు మరియు ఆలోచనలు భారతదేశ వ్యవసాయ రంగాన్ని గ్రామీణ ఆర్థిక వ్యవస్థను మరింత బలోపేతం చేయడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తాయని విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు.

గోబర్దన్ మరియు సిబిజి ప్లాంట్ల నుండి ఉత్పత్తి అయ్యే సేంద్రియ ఎరువుల ప్రోత్సాహం కోసం ఎమ్డిఎ పథకం: గౌరవనీయ కేంద్ర రసాయనాలు మరియు ఎరువుల శాఖ మంత్రి శ్రీ జగత్ ప్రకాష్ నడ్డా

దేశంలో సేంద్రియ ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడానికి, సుస్థిర వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం మూడు కార్యక్రమాలను చేపడుతోంది. ఈ విషయంలో, గోబర్దన్ మరియు కంప్రెస్డ్ బయోగ్యాస్ (సి.బి.జి.) వనరుల నుండి ఉత్పత్తి అయ్యే సేంద్రియ ఎరువులను ప్రోత్సహించడానికి మార్కెట్ దెవలప్మెంట్ అసిస్టెన్స్ (ఎం.డి.ఎ) పథకాన్ని అమలు చేశారు.

రాజ్యసభలో ఒక ప్రశ్నకు లిఖితపూర్వక సమాధానంలో, కేంద్ర రసాయనాలు మరియు ఎరువుల శాఖ మంత్రి శ్రీ జగత్ ప్రకాష్ నడ్డా, ఈ పథకం కింద ఫిర్యాఫ్ ఆర్గానిక్ మ్యూస్యూర్ (ఎఫ్.బి.ఎం.), లిక్విడ్ ఫోష్ట్ ఆర్గానిక్ మ్యూస్యూర్ (ఎల్.ఎఫ్.బి.ఎం.) మరియు ఫాస్ఫేట్ రిచ్ ఆర్గానిక్ మ్యూస్యూర్ (పి.ఆర్.బి.ఎం.) లకు మెట్రిక్ టన్నుకు రూ.1500 చొప్పున మార్కెట్ అభివృద్ధి సహాయం అందిస్తున్నట్లు తెలియజేశారు. సేంద్రియ ఎరువుల ఉత్పత్తి, మార్కెటింగ్ మరియు వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించడం, తద్వారా వ్యవసాయంలో సమతుల్య పోషక నిర్వహణను ప్రోత్సహించడం ఈ కార్యక్రమం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం.

సిబిజి మొక్కల నమోదు పెరుగుదల

2028 మార్చి 4 నాటికి, ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన సమీకృత ఎరువుల నిర్వహణ వ్యవస్థ (ఎఫ్.ఎం.ఎస్.) పోర్టల్లో 120 సి.బి.జి. ప్లాంట్లు నమోదు చేయబడ్డాయి. ఈ ప్లాంట్ల నుండి ఉత్పత్తి అయ్యే సేంద్రియ ఎరువుల అమ్మకాలు మరియు పంపిణీని క్రమపద్ధతిలో విస్తరించడానికి, ఎరువుల మార్కెటింగ్ కంపెనీలు (ఎఫ్.ఎం.సి.) తమ తమ ప్రాంతాల్లోని సి.బి.జి. ఉత్పత్తిదారులతో అవగాహన ఒప్పందాలు (ఎం.ఒ.యు) కుదుర్చుకోవాలని ప్రోత్సహించబడ్డాయి. ఇప్పటివరకు, ఎఫ్.బి.ఎం., ఎల్.ఎఫ్.బి.ఎం. మరియు పి.ఆర్.బి.ఎం.ల మార్కెటింగ్ కోసం 44 అవగాహన ఒప్పందాలపై సంతకాలు జరిగాయి, తద్వారా ఈ సేంద్రియ ఉత్పత్తులు రైతులకు విస్తృతంగా అందుబాటులోకి వచ్చేలా చూస్తున్నారు.

రైతులను చేరుకోవడానికి భారీ ప్రచారం

సేంద్రియ ఎరువుల గురించి రైతులలో అవగాహన పెంచడానికి, దేశవ్యాప్తంగా రైతు అవగాహన కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలని ఎరువుల శాఖ, ఎరువుల మార్కెటింగ్ కంపెనీలను ఆదేశించింది. ఫలితంగా, 24 ఎరువుల మార్కెటింగ్ కంపెనీలు ఫిబ్రవరి 2025 నుండి జనవరి 2028 మధ్య 15,600 రైతు సెమినార్లు మరియు శిబిరాలను నిర్వహించాయి.

ఈ కార్యక్రమాలలో ఎఫ్.బి.ఎం., ఎల్.ఎఫ్.బి.ఎం., పి.ఆర్.బి.ఎం., పి.డి.ఎం. మరియు సిటీ కంపోస్ట్ వాడకంపై ప్రదర్శనలు జరిగాయి. రైతులకు సరైన ఎరువుల మోతాదులు, నేలను బట్టి వాడే పద్ధతులు మరియు సేంద్రియ పదార్థాల ప్రయోజనాలపై సాంకేతిక సమాచారం కూడా అందించబడింది. సమతుల్య ఎరువుల వాడకాన్ని, సమీకృత పోషక నిర్వహణను (ఐ.ఎన్.ఎం.), సేంద్రియ వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడం మరియు నేల ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచడం ఈ కార్యక్రమాల ముఖ్య ఉద్దేశ్యాలు.

సైంటిఫిక్ స్టడీ అండ్ ఎవాల్యూయేషన్ ఇనిషియేటివ్

చింకు ఎం.డి.ఎ పథకం ఈ సంవత్సరంతో ముగియనున్నందున, దాని ప్రభావాన్ని ప్రస్తుతం నీతి ఆయోగ్ అంచనా వేస్తోంది. అదనంగా, శాస్త్రీయ మూల్యాంకనాన్ని మరియు రైతు అవగాహనను పెంపొందించడానికి, ఎరువుల శాఖ ఎఫ్.ఎం. మరియు ఎల్.ఎఫ్.ఎం.పై ప్రదర్శన మరియు క్షేత్ర అధ్యయనాల కోసం రూ.11.39 కోట్ల వ్యయంతో, 2024 నవంబర్ 29 నుండి అమలులోకి వచ్చే రెండేళ్ల ఐ.సి.ఎ.ఆర్. ప్రాజెక్టును కూడా ఆమోదించింది.

సేంద్రియ ఎరువుల అమ్మకాలలో నిరంతర పెరుగుదల

ప్రభుత్వ ప్రయత్నాల ఫలితంగా ఎఫ్.బి.ఎం., ఎల్.ఎఫ్.బి.ఎం. మరియు పి.ఆర్.బి.ఎం. అమ్మకాలు క్రమంగా పెరిగాయి.

- 2023-24 సంవత్సరంలో మొత్తం 56,058.62 మెట్రిక్ టన్నుల అమ్మకాలు నమోదయ్యాయి.
- 2024-25 సంవత్సరంలో ఇది 3,36,291.30 మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగింది.
- కాగా 2025-26 సంవత్సరంలో (28 ఫిబ్రవరి 2026 వరకు) ఈ సంఖ్య 16,72,683.20 మెట్రిక్ టన్నులకు పెరిగింది. ఇప్పటి వరకు, ఈ సేంద్రియ ఎరువుల మొత్తం అమ్మకాలు 20,65,033.12 మెట్రిక్ టన్నులుగా నమోదయ్యాయి.

MDA కింద సహాయం అందించబడింది

MDA పథకం కింద ప్రభుత్వం ఆర్థిక సహాయం కూడా అందించింది.

- 2023-24 సంవత్సరంలో ఎలాంటి మొత్తం విడుదల కాలేదు.
- 2024-25 సంవత్సరంలో రూ.28 కోట్లు విడుదలయ్యాయి.
- 2025-26 సంవత్సరానికి (2026 ఫిబ్రవరి 28 వరకు) రూ.83.72 కోట్లు విడుదల చేయబడ్డాయి.

ఈ విధంగా, ఫిబ్రవరి 28, 2026 వరకు మొత్తం రూ.111.72 కోట్ల ఎం.డి.ఎ.సహాయం విడుదల చేయబడింది.

సుస్థిర వ్యవసాయం దిశగా ముఖ్యమైన అడుగు

ఈ ప్రభుత్వ పథకం సేంద్రియ ఎరువుల ఉత్పత్తి, వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించడమే కాకుండా, సమతుల్య పోషక నిర్వహణ, నేల ఆరోగ్య మెరుగుదల, పర్యావరణ అనుకూల వ్యవసాయం వైపు రైతులను ప్రేరేపిస్తోంది. భవిష్యత్తులో దేశంలో సుస్థిరమైన, సుసంపన్నమైన వ్యవసాయ వ్యవస్థను అభివృద్ధి చేయడంలో ఇటువంటి పథకాలు కీలక పాత్ర పోషిస్తాయి.

పద్మ పురస్కారం పొందిన ప్రగతిశీల రైతులతో సమతుల్య ఎరువుల వాడకంపై జాతీయ చర్చ

దేశంలో నేల ఆరోగ్యాన్ని మెరుగుపరచడం, సమతుల్య ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడం లక్ష్యంగా, రసాయనాలు మరియు ఎరువుల మంత్రిత్వ శాఖ పరిధిలోని ఎరువుల విభాగం, న్యూఢిల్లీలోని శాస్త్రి భవన్ లో ఒక ముఖ్యమైన సదస్సును నిర్వహించింది. దేశంలోని వివిధ ప్రాంతాలకు చెందిన పద్మ పురస్కార గ్రహీతలైన ప్రగతిశీల రైతులు, వ్యవసాయ నిపుణులు ఈ ప్రత్యేక సదస్సులో పాల్గొని, నేల ఆరోగ్యాన్ని కాపాడటానికి తమ అంతర్జన్య అనుభవాలను, సూచనలను పంచుకున్నారు.

ఈ చారణ, గౌరవనీయ ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారి 'భారతమాతను రక్షించండి' అనే పిలుపునకు మరియు సమతుల్య, బాధ్యతాయుతమైన ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించడానికి గౌరవనీయ కేంద్ర రసాయనాలు మరియు ఎరువుల శాఖ మంత్రి శ్రీ జగత్ ప్రకాష్ నడ్డ గారి నేతృత్వంలో జరుగుతున్న ప్రయత్నాలకు అనుగుణంగా ఉంది.

ఈ సమావేశానికి వ్యవసాయ శాఖ కార్యదర్శి శ్రీ రజత్ కుమార్ మిశ్రా అధ్యక్షత వహించారు. రోహాతక్ లో నేల ఆరోగ్యంపై రైతులకు కచ్చితమైన, సకాలంలో సమాచారం అందించడం చాలా కీలకమని ఆయన పేర్కొన్నారు. అంకితభావం, ప్రగతిశీల దృక్పథం ఉన్న రైతుల సూచనలను ఫైల్డ్ ప్రాజెక్టులుగా అమలు చేయడం ద్వారా సమతుల్య ఎరువుల వాడకాన్ని ప్రోత్సహించవచ్చని ఆయన నొక్కి చెప్పారు. అసమతుల్య ఎరువుల వాడకం కాలక్రమేణా నేల సారవంతంపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపిందని, ఈ పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికి సామూహిక ప్రయత్నాలు అవసరమని కూడా ఆయన స్పష్టం చేశారు.

ఈ సందర్భంగా, పద్మ పురస్కార గ్రహీతలైన పలువురు రైతులు తమ అనుభవాలను పంచుకుని, విలువైన సూచనలు అందించారు. సుస్థిర వ్యవసాయంపై రైతులకు అవగాహన కల్పించేందుకు 'జహార్ ముక్తీ ఖేతి స్కూల్' వంటి కార్యక్రమాల ఆవశ్యకతను పచ్చాచి ఉమాశంకర్ పాహే నొక్కి చెప్పారు. పద్మ పురస్కార గ్రహీత శ్రీ రామ్ శరణ్ శర్మ, పంట మార్పిడి, వైవిధ్యకరణతో పాటు సమతుల్య ఎరువుల వాడకం యొక్క ప్రాముఖ్యతను ఉద్ఘాటించారు. పచ్చిరొట్ట ఎరువులను ప్రోత్సహించాలని, ఎరువుల వాడకంపై ఉన్న అపోహలను తొలగించాలని కూడా ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

పద్మ పురస్కార గ్రహీత శ్రీ భరత్ భూషణ్ త్యాగి, శాస్త్రీయ పంటల నిర్వహణ మరియు పంటల వైవిధ్యకరణ ఆవశ్యకతను నొక్కిచెబుతూ, గ్రామ స్థాయిలో కంపోస్ట్ లభ్యతను నిర్ధారించాలని అన్నారు. పంట వ్యర్థాలే శ్రేయస్సుకు పునాది అని రైతులకు తెలియజేయాల్సిన అవసరాన్ని ఆయన నొక్కిచెప్పారు.

ఈ నేపథ్యంలో, ఎరువులను అధికంగా అమ్మాలనే ఒత్తిడిని కూడా ఒక ముఖ్యమైన అంశంగా పరిగణించాల్సిన అవసరం ఉందని శ్రీ సేథ్ పాల్ సింగ్ పేర్కొన్నారు. వ్యవసాయ భూమికి అవసరమైన వాస్తవ ఎరువుల అవసరాలపై శాస్త్రీయ అంచనా నిర్వహించి, దానికి అనుగుణంగా ఎరువులను ఉపయోగించేలా రైతులకు మార్గదర్శనం చేయాలని ఆయన సూచించారు.

పద్మ పురస్కార గ్రహీత శ్రీ నెక్ రామ్ శర్మ, ఆదర్శప్రాయులను గుర్తించి, వారిని స్ఫూర్తిదాయక ఉదాహరణలుగా నిలపాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పారు. సమతుల్య వ్యవసాయ వ్యవస్థను నిర్వహించడంలో సాంప్రదాయ వ్యవసాయ పద్ధతులు, విభిన్న పంటలు కీలక పాత్ర పోషిస్తాయని ఆయన అన్నారు.

ఇది కాకుండా, సహజ వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించాలని, గ్రామ పంచాయతీ స్థాయిలో సహజ ఎరువుల ఉత్పత్తి యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయాలని శ్రీ శ్యామ్ సుందర్ పాలివాల్ సూచించారు.

గ్రామ స్థాయిలో సేంద్రీయ ఎరువులు, రసాయన ఎరువుల లభ్యతను నిర్ధారించడం సమతుల్య, బాధ్యతాయుతమైన వినియోగాన్ని ప్రోత్సహించడంలో కీలక పాత్ర పోషిస్తుందని సమావేశంలో పాల్గొన్నవారు అంగీకరించారు. అంతేకాకుండా, రైతులలో అవగాహన పెంచడానికి నిరంతర సమాచార ప్రసారం మరియు శిక్షణా కార్యక్రమాలు అత్యవసరం.

దేశంలో సుస్థిర వ్యవసాయాన్ని బలోపేతం చేయడానికి నేల ఆరోగ్యాన్ని పరిరక్షించడం, సమతుల్య ఎరువుల వాడకం, సేంద్రీయ మరియు సహజ వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహించడం, రైతు అవగాహన ప్రచారాలు అవసరమని సమావేశం నిర్ధారణకు వచ్చింది. ఈ చర్చల సందర్భంగా అందిన సూచనలను సానుకూలంగా పరిగణించి, భవిష్యత్ కార్యాచరణ ప్రణాళికలో చేర్చుతామని ఎరువుల శాఖ హామీ ఇచ్చింది.

వ్యవసాయ మరియు రైతు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ వార్తలు :

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ ఏపి ఆధారిత 'భారత్ విస్తార్' పథకాన్ని ప్రారంభించారు.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ రాజస్థాన్ లోని జైపూర్ లో 'భారత్ విస్తార్ (పర్చువల్ ఇంటిగ్రేటెడ్ సిస్టమ్ టు యాక్సెస్ అగ్రికల్చరల్ రిసోర్సెస్) పథకం-మొదటి దశ'ను ప్రారంభించారు. అధునాతన డిజిటల్ టెక్నాలజీ ద్వారా రైతులకు వ్యవసాయ సమాచారం మరియు సలహా సేవలను సులభంగా అందించడమే ఈ కార్యక్రమం యొక్క లక్ష్యం.

ఈ ప్రారంభోత్సవ కార్యక్రమానికి రాజస్థాన్ గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ భజన్ లాల్ శర్మతో పాటు రైతులు, వ్యవసాయ నిపుణులు, అధికారులు హాజరయ్యారు. ఈ కార్యక్రమంలో, మంత్రి రైతు కేంద్రీకృత హ్యూకథాన్ ను మరియు అగ్రి కోప్ అల్ స్ట్రాటజీ రోడ్ మ్యాప్ ను కూడా ఆవిష్కరించారు. వ్యవసాయంలో ఆధునిక సాంకేతికతను అనుసంధానించడంపై ప్రభుత్వం దృష్టి సారినోందని ఆయన ఈ సందర్భంగా నొక్కి చెప్పారు.

సభను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ, గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, వినూత్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించడం ద్వారా రైతుల ఉత్పాదకతను పెంపొందించడానికి మరియు గ్రామీణ శ్రేయస్సును మెరుగుపరచడానికి భారత ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉందని అన్నారు. ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటెలిజెన్స్ మరియు డిజిటల్ ప్లాట్ ఫార్మ్ లు సకాలంలో సమాచారాన్ని పొందడాన్ని గణనీయంగా మెరుగుపరుస్తాయని, అలాగే రైతులు తమ వ్యవసాయ కార్యకలాపాలలో మెరుగైన నిర్ణయాలు తీసుకునేలా వీలు కల్పిస్తాయని ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

వ్యవసాయ మరియు రైతు సంక్షేమ శాఖ, రైతులకు వ్యవసాయానికి సంబంధించిన నిజ-సమయ సమాచారాన్ని అందించడానికి రూపొందించిన 'భారత్ విస్తార్' ప్లాట్ ఫామ్ అనే ఎఐ-ఆధారిత సలహా వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టింది. ఈ వ్యవస్థ ద్వారా, రైతులు తమ స్మార్ట్ ఫోన్ లు లేదా మొబైల్ ఫోన్ లను ఉపయోగించి, వ్యవసాయ పద్ధతులు, వాతావరణ పరిస్థితులు, ప్రభుత్వ పథకాలు మరియు మార్కెట్ ధరలపై ప్రశ్నలు అడగవచ్చు మరియు తక్షణ మార్గదర్శకత్వం పొందవచ్చు.

ఈ పథకం కింద, రైతులు తమ సందేశాలను నివృత్తి చేసుకోవడానికి మరియు పరిష్కారాలను పొందడానికి 155261 అనే హెల్ప్ లైన్ సంబంధం సులభంగా దయలో చేయవచ్చు. ఈ ప్లాట్ ఫారమ్ రైతు స్థానిక భాషలో సమాచారాలను అందిస్తుంది, తద్వారా మారుమూల ప్రాంతాలలో కూడా ఈ సేవ అందుబాటులో ఉంటుంది. ప్రారంభంలో హిందీ మరియు ఆంగ్లంలో అందుబాటులో ఉన్న ఈ సేవ, త్వరలో 11 భారతీయ భాషలకు విస్తరించబడుతుంది.

ఈ కార్యక్రమం యొక్క ఒక ముఖ్యమైన లక్షణం రైతు గుర్తింపు కార్డు (ఫార్మర్ ఐడి)ను సృష్టించడం, ఇది రైతులకు సంబంధించిన సమగ్ర డేటాను నిల్వ చేస్తుంది మరియు వివిధ వ్యవసాయ పథకాలతో వారిని అనుసంధానించండి. ప్రస్తుతం, ప్రధాన మంత్రి ఫసల్ బీమా యోజన మరియు నేల ఆరోగ్య కార్డు పథకం వంటి సేవలు ఈ ప్లాట్ ఫారమ్ లో విలీనం చేయబడ్డాయి. భవిష్యత్తులో, ఈ వ్యవస్థ క్రమంగా రైతులను అన్ని ప్రధాన వ్యవసాయ సంబంధిత ప్రభుత్వ కార్యక్రమాలతో అనుసంధానిస్తుంది. ఈ సందర్భంగా రాజస్థాన్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ భజన్ లాల్ శర్మ మాట్లాడుతూ, 2047 నాటికి 'విజయ భారత్' దార్శనికతను సాధించడానికి సాధికారత మరియు సంపన్న రైతులు అవసరమని అన్నారు. 'భారత్ విస్తార్' వంటి కార్యక్రమాలు నేల పరిక్ష, గడ్డి, ఎరువులు, నీటిపారుదల మరియు మార్కెట్ పోకడలకు సంబంధించిన సకాల సమాచారాన్ని అందించడం ద్వారా రైతులు ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులను అవలంబించడానికి సహాయపడతాయని ఆయన పేర్కొన్నారు.

వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ శాఖ కార్యదర్శి శ్రీ దేవేష్ చతుర్వేది మాట్లాడుతూ, రైతులకు అవసరమైన వ్యవసాయ సమాచారాన్ని అంతా ఒకే డిజిటల్ వేదికపై అందించడమే ఈ పథకం లక్ష్యమని నొక్కి చెప్పారు. ప్రాంతీయ భాషలలో సేవలను విస్తరించడం ద్వారా ఈ వేదిక యొక్క పరిధిని మరింత బలోపేతం చేయవచ్చని ఆయన తెలిపారు.

భారత వ్యవసాయ పరిశోధన మండలి (ఐ.సి.ఎ.ఆర్) డైరెక్టర్ జనరల్ డాక్టర్ ఎం. ఎల్. జాట్, భారతదేశ వ్యవసాయ అభివృద్ధి వ్యవస్థలను ఆధునిక డిజిటల్ మౌలిక సదుపాయాలతో అనుసంధానించే దిశగా ఈ చొరవ ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు అని అభివర్ణించారు. ఈ వేదికను రైతు-కేంద్రీకృతంగా మరియు ప్రభుత్వ-ఆధారితంగా రూపొందించినట్లు, దీని అర్థం శాస్త్రీయ పరిజ్ఞానం మరియు ప్రభుత్వ సేవలు రైతులకు సమర్థవంతంగా చేరువయ్యేలా ఉన్నాయని ఆయన పేర్కొన్నారు. ఈ కార్యక్రమానికి కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ శాఖ సహాయ మంత్రి శ్రీ భగీరథ్ చూడారి, జైపూర్ పార్లమెంట్ సభ్యురాలు శ్రీ మంజు శర్మ, రాజస్థాన్ ముఖ్య కార్యదర్శి శ్రీ వి. శ్రీనివాస్, రాజస్థాన్ ప్రభుత్వ ముఖ్య కార్యదర్శి శ్రీ మంజు రాజ్ పాల్ తదితర ప్రముఖులు హాజరయ్యారు. వివిధ రాష్ట్రాల వ్యవసాయ మంత్రులు కూడా వీడియో కాన్ఫరెన్సింగ్ ద్వారా ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నారు.

భారత్ విస్తార్ ప్లాట్ ఫామ్, అగ్రిస్టాక్, ఐసీఎఆర్, భారత వాతావరణ శాఖ (ఐఎండీ), మండి ధరల వ్యవస్థలు మరియు ప్రాంతీయ పథకాల నుండి వనరులను ఏకీకృతం చేసి, రైతుల కోసం ఒక ఏకీకృత డిజిటల్ పర్యావరణ వ్యవస్థను సృష్టిస్తుంది. పంట సలహాలు, మార్కెట్ ధరలు మొదలైన వాటిపై సమాచారాన్ని అందించడం ద్వారా, ఈ కార్యక్రమం రైతులకు నష్టభయాలను తగ్గిస్తూ వ్యవసాయ ఉత్పాదకతను పెంచాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ 'రోజుకు ఒక మొక్క' తీర్మానానికి ఐదేళ్లు పూర్తయిన సందర్భంగా ఈ వ్యాఖ్యలు చేశారు.

గౌరవనీయమైన వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి కేంద్ర మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, న్యూఢిల్లీలోని పూస లోని ఎ.పి. షిందో హాల్ లో జరిగిన ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమంలో తన 'రోజుకు ఒక మొక్క' తీర్మానానికి ఐదు సంవత్సరాల పూర్తయిన సందర్భంగా గుర్తుచేసుకున్నారు. ఈ సందర్భంగా, ఈ వ్యక్తిగత పర్యావరణ నిబద్ధతను దేశవ్యాప్త హరిత ఉద్యమంగా మార్చి, చెట్ల పెంపకంలో ప్రజల భాగస్వామ్యాన్ని మరింతగా ప్రోత్సహించే ప్రయత్నాలను ప్రముఖంగా ప్రస్తావించారు.

ఈ ప్రతిపాదన సమావేశానికి సాధ్యి. ది. మా రిటాంభర, పర్యావరణవేత్త డా. అనిల్ జోషి, ఐసీఎఆర్ డైరెక్టర్ జనరల్ డా. ఎం. ఎల్. జాట్, శ్రీమతి శోధనా సింగ్, సీనియర్ జర్నలిస్ట్ శ్రీ అశుతోష్ రూపా, మరియు పలువురు ఇతర ప్రముఖులు హాజరయ్యారు. పర్యావరణ పరిరక్షణ ప్రాముఖ్యతకు ప్రతికంగా, పూస క్యాంపస్ లో మొక్కలు నాటే కార్యక్రమంతో ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది.

సభను ఉద్దేశించి ప్రసంగిస్తూ, గౌరవనీయ కేంద్ర మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, వ్యవసాయ మంత్రిత్వ శాఖ, ఐసీఎఆర్ సంస్థలు, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాలు, కృషి విజ్ఞాన్ కేంద్రాలు (కెవికెలు) మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ నిర్వహించే అన్ని కార్యక్రమాలు ఇక్కడ మొక్కల పెంపకంతో ప్రారంభమవుతాయని ప్రకటించారు. ఈ కీలకమైన చర్య దేశంలో మొక్కల పెంపకం ప్రయత్నాలను గణనీయంగా విస్తరించగలదని మరియు పర్యావరణ అవగాహనను బలోపేతం చేయగలదని ఆయన అన్నారు.

వ్యక్తిగత రిజల్యూషన్ నుండి జాతీయ ప్రచారం వరకు

వివిధ పర్యావరణ ప్రచారాల ద్వారా ఈ కార్యక్రమం వెనుక ఉన్న ఆలోచనలు సంవత్సరాలుగా రూపుదిద్దుకున్నాయని శ్రీ చౌహాన్ తెలిపారు. 2017లో జరిగిన సర్వదా సేవా యాత్రను ప్రస్తావిస్తూ, మధ్యప్రదేశ్ లో ఆరు కోట్లకు పైగా మొక్కలు నాటడం పర్యావరణ పరిరక్షణను ఒక పెద్ద ప్రజా ఉద్యమంగా మార్చడంలో సహాయపడిందని ఆయన పేర్కొన్నారు.

ఈ స్ఫూర్తిని కొనసాగిస్తూ, పౌరులను మొక్కలు నాటడానికి, డిజిటల్ వేదికపై ఫోటోలను అప్ లోడ్ చేయడానికి మరియు మొక్కలను పెంచడానికి ప్రతిజ్ఞ చేసేలా ప్రోత్సహించడానికి "అంకుర్ క్యాంపెయిన్" ప్రారంభించబడింది. ఈ చొరవ ద్వారా, సమాజంలోని వివిధ వర్గాల పౌరుల భాగస్వామ్యంతో దాదాపు కోటి మొక్కలు నాటబడ్డాయి. కాలక్రమేణా, పుట్టినరోజులు, వార్షికోత్సవాలు మరియు ఇతర ప్రత్యేక సందర్భాలను జరుపుకోవడానికి ప్రజలకు చెట్ల పెంపకం ఒక అర్థవంతమైన మార్గంగా మారింది.

ఒక కొత్త సంప్రదాయం: జ్ఞాపిక ఇవ్వడానికి బదులుగా ఒక చెట్టును నాటండి.

ప్రశంసలను తెలియజేయడానికి అర్థవంతమైన మార్గాల ఆవశ్యకతను నొక్కిచెబితూ, గౌరవనీయ కేంద్ర మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, స్వాగత కార్యక్రమాలలో సంప్రదాయ జ్ఞాపికలు అందించడానికి బదులుగా చెట్లు నాటాలని సంస్థలకు మరియు వ్యక్తులకు విజ్ఞప్తి చేశారు. తనను గౌరవించాలనుకునే వారు మొక్కలు నాటి, ఆ మొక్కల ఫోటోలను పంచుకోవచ్చని, ఇది మరింత అర్థవంతమైన మరియు శాశ్వతమైన చర్య అని ఆయన అభివర్ణించారు.

శ్రీ బ్యాంక్ మరియు అంకుర్ ఫ్లాట్ ఫామ్

'శ్రీ బ్యాంక్' మరియు 'అంకుర్' వంటి డిజిటల్ ప్లాట్ ఫారమ్ల వంటి కార్యక్రమాల ద్వారా ఈ ప్రచారాన్ని విస్తరించడానికి ఒక కార్యాచరణ ప్రణాళికను కూడా మంత్రి వివరించారు. శ్రీ బ్యాంక్ భావన కింద, వ్యక్తులు లేదా సంస్థలు పెద్ద ఎత్తున మొక్కలు నాటే కార్యక్రమాల కోసం నిధులను అందించవచ్చు. ఆ తర్వాత, ప్రత్యేక సంస్థలు మొక్కలు నాటి, వాటిని పెంచే బాధ్యతను తీసుకుంటాయి. పుట్టినరోజులు, వార్షికోత్సవాలు లేదా స్మారక తేదీల వంటి ప్రత్యేక సందర్భాలలో చెట్లు నాటడానికి పౌరులు నమోదు చేసుకోగల జాతీయ డిజిటల్ ప్లాట్ ఫారమ్ ను సృష్టించాలని ఆయన సూచించారు. నగరాల్లో నివసించే ప్రజలు కూడా మొక్కలు నాటే కార్యక్రమాలకు స్పాన్సర్ చేయవచ్చు, వారి పేరు మీద నాటిన మొక్కల గురించి తాజా సమాచారాన్ని పొందవచ్చు మరియు వాటి పెరుగుదలను పర్యవేక్షించవచ్చు.

ప్రజా భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహించడం

భాగస్వామ్యాన్ని విస్తృతం చేయడానికి, మొక్కలు నాటే కార్యక్రమాలలో చేరడానికి పౌరులు తమ ఆసక్తిని సులభంగా నమోదు చేసుకోగలిగే ఒక మిస్ట్-కాల్ విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని శ్రీ చౌహాన్ ప్రతిపాదించారు. అలా పాల్గొన్న వారిని తదనంతరం సామూహిక మొక్కల పెంపకం కార్యక్రమాలకు, అవగాహన ప్రచారాలకు మరియు శిక్షణా కార్యక్రమాలకు ఆహ్వానించవచ్చు.

చెట్లు నాటడం అనేది కేవలం పర్యావరణ కార్యకలాపం మాత్రమే కాదని, అది మొత్తం పర్యావరణ వ్యవస్థకు చేసే సేవ అని ఆయన నొక్కి చెప్పారు. ఎందుకంటే చెట్లు ఆక్సిజన్ ఉత్పత్తికి, జీవవైవిధ్య పరిరక్షణకు, వర్షపాత చక్రాలకు మరియు మొత్తం పర్యావరణ సమతుల్యతకు దోహదపడతాయి.

ఐదు సంవత్సరాల నిరంతర నిబద్ధత

'రోజుకు ఒక మొక్క' అనే తీర్మానం 19 ఫిబ్రవరి 2021న అమరకంటక్ లో సర్వదా జయంతి సందర్భంగా ప్రారంభమైంది. ఆ రోజు శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ సర్వదా నదీ తీరంలో మొక్కలు నాటి, ప్రతిరోజూ కనీసం ఒక మొక్కవైనా నాటుతానని ప్రతిజ్ఞ చేశారు. గత ఐదేళ్లుగా, తీరికలేని ప్రజా కార్యక్రమాల మధ్య కూడా ఆయన ఈ నిబద్ధతను నిలకడగా పాటిస్తూ, 6,000కు పైగా మొక్కలు నాటారు.

తన ముగింపు ప్రసంగంలో, గౌరవనీయ కేంద్ర మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, భారతదేశ జనాభాలో కొంత భాగం కూడా ఇటువంటి కార్యక్రమాలలో చేరితే, దేశవ్యాప్తంగా లక్షలాది చెట్లు నాటవచ్చని విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు. పచ్చని, మరింత సుస్థిరమైన భవిష్యత్తుకు దోహదపడేందుకు, పౌరులు ప్రతిరోజూ, ప్రతి నెలా, లేదా ప్రత్యేక సందర్భాలలో తమదైన రీతిలో "రోజుకు ఒక మొక్క" అనే స్ఫూర్తిని అలవర్చుకోవాలని ఆయన ప్రోత్సహించారు.

ఈ కార్యక్రమంలో పాల్గొన్నవారు చెట్ల పెంపకాన్ని, పర్యావరణ పరిరక్షణను ప్రోత్సహిస్తామని సామూహికంగా ప్రతిజ్ఞ చేశారు. దీని ద్వారా, చిన్న చిన్న వ్యక్తిగత చర్యలు కూడా సమిష్టిగా గణనీయమైన ప్రభావాన్ని సృష్టించగలవనే సందేశం మరింత బలపడింది.

గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ మరియు గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ పూసా కృషి విజ్ఞాన్ మేళాలో వ్యవసాయ సంస్కరణల మార్గ సూచిని సమర్పించారు.

న్యూఢిల్లీలోని పూసాలో ఉన్న ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ (ఐ.సి.ఎ.ఆర్.)లో మూడు రోజుల పాటు జరిగే జాతీయ పూసా కృషి విజ్ఞాన్ మేళాను ప్రారంభించిన గౌరవనీయ కేంద్ర వ్యవసాయ, రైతు సంక్షేమ, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, “అభివృద్ధి చెందిన వ్యవసాయం, అత్యుత్పన్న భారత్” దిశగా వ్యవసాయ రంగాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్తుందికు పలు ముఖ్యమైన వ్యవసాయ సంస్కరణల రోడ్ మ్యాప్ ను సమర్పించారు. వ్యవసాయ రంగంలో పారదర్శకత, సకాలంలో పనులు పూర్తి చేయడం, జవాబుదారీతనం ఉండేలా చూడటం ద్వారా రైతులకు సాధికారత కల్పించడమే ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యత అని ఆయన అన్నారు.

గౌరవనీయ మంత్రి గారు మొక్క నాటడంతో కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. ఈ కార్యక్రమానికి వ్యవసాయ కార్యదర్శి శ్రీ దేవేశ్ చతుర్వేది, ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ (ఐ.సి.ఎ.ఆర్.) డైరెక్టర్ జనరల్ మరియు వ్యవసాయ పరిశోధన మరియు విద్యా శాఖ కార్యదర్శి శ్రీ ఎం.ఎల్. జాట్, మరియు ఐఏఆర్ఐఐ డైరెక్టర్ డి.సి.హెచ్. శ్రీనివాస రావుతో పాటు పెద్ద సంఖ్యలో శాస్త్రవేత్తలు, ప్రగతిశీల రైతులు మరియు వివిధ సంస్థల ప్రతినిధులు హాజరయ్యారు.

ఈ కార్యక్రమంలో పలువురు రైతులకు ఐఏఆర్ఐఐ అగ్రికల్చరల్ ఫెలో అవార్డుతో సత్కరించారు. ఈ అంశంపై రైతులకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం ద్వారా, విధాన రూపకల్పనలో రైతులే కేంద్రబిందువు అనే సందేశాన్ని మంత్రి తెలియజేశారు.

రైతులకు చెల్లింపులలో పారదర్శకత మరియు సకాలంలో చెల్లింపులు

గౌరవనీయ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్, రైతుల చెల్లింపులలో జాప్యం సమస్యపై ప్రత్యేకంగా దృష్టి సారినస్తూ, రైతుల డబ్బును నిలిపివేసే ధోరణిని ఆమోదయోగ్యం కాదని పేర్కొన్నారు. ఏదైనా ఏజెన్సీ లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రైతులకు చెల్లింపులను అనవసరంగా ఆలస్యం చేస్తే, ఆ మొత్తంపై వారికి 12 శాతం వడ్డీ విధించబడుతుందని ఆయన తెలిపారు. కేంద్ర ప్రభుత్వ సహాయం రైతులకు సకాలంలో చేరేలా వ్యవస్థను మరింత పారదర్శకంగా చేస్తామని కూడా ఆయన స్పష్టం చేశారు. వ్యవసాయ సాంకేతికత మరియు వనరులకు మెరుగైన ప్రాప్యత కల్పిస్తామని తెలిపారు.

వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ కేంద్రాలు, నైపుణ్య శిక్షణ, పాలీహౌస్ లు, గ్రీన్ హౌస్ లు వంటి ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానాలను ప్రస్తావిస్తూ, కేంద్ర ప్రభుత్వం వివిధ పథకాల ద్వారా రాష్ట్రాలకు వనరులను అందిస్తోందని అన్నారు. ఈ పథకాల ప్రయోజనాలు వాస్తవ రైతులకు సమర్థవంతంగా చేరేలా చూడటానికి పటిష్టమైన పర్యవేక్షణ వ్యవస్థ అవసరమని ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

కృషి విజ్ఞాన్ కోర్డి పాత్ర బలోపేతం అవుతుంది

కృషి విజ్ఞాన్ కేంద్రాల (కేవీకేల) పాత్రను మరింత బలోపేతం చేయాల్సిన అవసరాన్ని గౌరవనీయ మంత్రి గారు నొక్కి చెప్పారు. ఉత్పత్తికి, సాగుకు మధ్య పారదర్శకంగా పనిచేస్తూ, జిల్లా స్థాయిలో వ్యవసాయ సంస్కరణలకు కేవీకేలను కీలక కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి చేస్తామని ఆయన పేర్కొన్నారు. వీటి ద్వారా నూతన వ్యవసాయ సాంకేతికతలను, విజయవంతమైన వ్యవసాయ నమూనాలను ప్రతి గ్రామానికి వ్యాప్తి చేయవచ్చని ఆయన తెలిపారు.

కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్ మరియు రుణ సౌకర్యం

కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్ (కె.సి.సి.) పథకాన్ని ప్రస్తావిస్తూ, చిన్న రైతులకు తక్కువ వడ్డీ రేట్లకే రుణాలు అందుబాటులోకి తెస్తున్నామని మంత్రి అన్నారు. బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలు కిసాన్ క్రెడిట్ కార్డ్ కు అనుసంధానమైన రుణాలను అవసరమైన జాప్యం లేకుండా సకాలంలో అందించాలని ఆయన ఆకాంక్షించారు.

ఎం.ఎస్.పి. మరియు వ్యవసాయ మార్కెటింగ్ పై అభిప్రాయాలు

గౌరవనీయ మంత్రి గారు రైతులు తమ పంటకు న్యాయమైన, సకాల చెల్లింపులను పొందవలసిన అవసరాన్ని కూడా నొక్కి చెప్పారు. రైతులకు సకాలంలో చెల్లింపులు అందేలా చూసేందుకు, కనీస మద్దతు ధర (ఎం.ఎస్.పి.) సేకరణ ప్రక్రియను మరింత సమర్థవంతంగా చేయాలని ఆయన సూచించారు.

ఎరువుల రాయితీపై కొత్త ఆలోచన

ఎరువుల రాయితీల విషయమై, రైతులకు ఉపశమనం కలిగించేందుకు ప్రభుత్వం ఎరువులపై గణనీయమైన రాయితీలను అందిస్తోందని ఆయన పేర్కొన్నారు. భవిష్యత్తులో ఈ సహాయాన్ని రైతులకు మరింత సమర్థవంతంగా పంపిణీ చేసే మార్గాలను పరిశీలిస్తూ అవసరం ఉందని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు.

అభివృద్ధి చెందిన వ్యవసాయం కోసం సాగే ప్రచారానికి కొత్త ఊపు అభిస్తుంది.

ఈ కార్యక్రమంలో గౌరవనీయ మంత్రి గారు ‘అభివృద్ధి చెందిన వ్యవసాయ తీర్మాన ప్రచారం’ గురించి కూడా ప్రస్తావించారు. ఈ ప్రచారం కింద, శాస్త్రవేత్తల బృందాలు గ్రామం గ్రామం పర్యటించి, రైతులకు నూతన సాంకేతికతలు, తెగుళ్లు మరియు వ్యాధుల నివారణ, మెరుగైన రకాలు, సమీకృత వ్యవసాయ నమూనాలపై అవగాహన కల్పిస్తాయని ఆయన అన్నారు. రైతులకు సకాలంలో శాస్త్రీయ మార్గదర్శకత్వం అందించడానికి, రాబోయే వ్యవసాయ సీజన్ కు ముందు ఈ ప్రచారాన్ని మళ్ళీ ప్రారంభించనున్నారు.

తన ప్రసంగాన్ని ముగిస్తూ, గౌరవనీయ మంత్రి శ్రీ శివరాజ్ సింగ్ చౌహాన్ మాట్లాడుతూ, పూసా కృషి విజ్ఞాన్ మేళా రైతులు, శాస్త్రవేత్తలు మరియు విధాన రూపకర్తలకు ఒక ముఖ్యమైన వేదిక అని, ఇక్కడ ప్రయోగశాలలో అభివృద్ధి చేసిన సాంకేతికతలు నేరుగా పొలాలకు చేరుతాయని అన్నారు. ఈ కార్యక్రమాన్ని రైతుల జాతీయ మహాకుంభంగా అభివర్ణిస్తూ, భవిష్యత్తులో దీనిని మరింత పెద్ద ఎత్తున నిర్వహించాల్సిన అవసరాన్ని ఆయన నొక్కి చెప్పారు.

క్రిభీకో ముఖ్యాంశాలు :

పూసా కృషి విజ్ఞాన మేళాలో క్రిభీకో భాగస్వామ్యం

2026 ఫిబ్రవరి 25-27 తేదీలలో న్యూఢిల్లీలోని ఇండియన్ అగ్రికల్చరల్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్ (ఐ.ఎ.ఆర్.)లో జరిగిన జాతీయ పూసా కృషి విజ్ఞాన మేళాలో రైతులు తమ స్టాల్స్ తో చురుకుగా పాల్గొన్నారు. “అభివృద్ధి చెందిన వ్యవసాయం, ఆత్మనిర్భర భారత్” అనే ఇతివృత్తం ఆధారంగా జరిగిన ఈ మేళాకు పెద్ద సంఖ్యలో రైతులు, శాస్త్రవేత్తలు మరియు వ్యవసాయ నిపుణులు హాజరయ్యారు.

క్రిభీకో స్టాల్ రైతులకు మరియు సందర్శకులకు నేల ఆరోగ్యం మరియు సమతుల్య పోషక నిర్వహణ, సేంద్రీయ మరియు సహజ వ్యవసాయ పరిష్కారాలు, అధునాతన వ్యవసాయ పద్ధతులు మరియు ఆధునిక కార్యక్రమాలపై సవివరమైన సమాచారాన్ని అందించింది. క్రిభీకో యొక్క రైతు-స్నేహపూర్వక సహకార సేవలు మరియు సుస్థిరమైన, లాభదాయకమైన వ్యవసాయ పద్ధతులపై ఆచరణాత్మక మార్గదర్శనం కూడా అందించబడింది.

మేళా సందర్భంగా, క్రిభీకో మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ శ్రీ ఎస్.ఎస్. యాదవ్ గారు క్రిభీకో స్టాల్ ను సందర్శించారు. ఆయన వెంట ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ (టెక్నికల్) శ్రీ సి.ఎస్. అజాద్ మరియు అప్పటి జాయింట్ జనరల్ మేనేజర్ (మార్కెటింగ్ మరియు పబ్లిక్ రిలేషన్స్) డా. వి.కె. తివారీ ఉన్నారు. ఆయన మేళాలోని ఇతర స్టాల్స్ ను కూడా సందర్శించి, వ్యవసాయ రంగం అంతటా రైతుల భాగస్వామ్యాన్ని బలోపేతం చేసే ప్రయత్నాలపై వివిధ భాగస్వాములతో చర్చించారు.

మేళా సందర్భంగా, క్రిభీకో నిపుణులు రైతులతో సంభాషించి, ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతులు, సమతుల్య ఎరువుల వాడకం మరియు సుస్థిర వ్యవసాయ విధానాలను అవలంబించడంపై వారికి అవగాహన కల్పించారు. రైతులను సుస్థిరమైన, ఆధునిక మరియు లాభదాయకమైన వ్యవసాయ పద్ధతులతో అనుసంధానించడంలో క్రిభీకో భాగస్వామ్యం కీలక పాత్ర పోషించింది. అంతేకాకుండా, వ్యవసాయ అభివృద్ధికి మరియు రైతు భాగస్వామ్యాన్ని పెంపొందించడానికి ఆ సంస్థ యొక్క నిబద్ధతను ఇది ప్రదర్శించింది.

నోయిదాలోని క్రిఫ్కో భవన్లో హోలీ వేడుకలు

నోయిదాలోని క్రిఫ్కో భవన్లో రంగుల పండుగను ఎంతో ఉత్సాహంగా, ఆత్మీయంగా జరుపుకున్నారు. ఇక్కడ ఉద్యోగులు ఉత్సాహభరితమైన, పండుగ వాతావరణంలో హోలీ ఆనందకరమైన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని సమావేశమయ్యారు. ఈ వేడుకలకు ఒక ప్రత్యేకమైన సాంస్కృతిక స్పర్శను జోడిస్తూ, ఒక ప్రత్యేక హాస్య కవి సమ్మేళనాన్ని నిర్వహించారు. దీంతో ఆ సాయంత్రం నవ్వులు, కవితవ్వం మరియు ఉల్లాసభరితమైన సంభాషణలతో నిండిపోయింది. ఈ కార్యక్రమంలో ఉద్యోగులు, యాజమాన్యం ఇద్దరూ ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నారు. ఇది క్రిఫ్కో కుటుంబానికి ప్రతీక అయిన స్నేహభావం, ఐకమత్య స్ఫూర్తిని ప్రతిబింబించింది. పాల్గొన్న కవులు చేసిన హాస్యభరితమైన, ఆలోచింపజేసే పదనాలు ఉల్లాసభరితమైన వాతావరణాన్ని సృష్టించి, ప్రేక్షకులలో ఆనందాన్ని, సానుకూలతను పంచాయి.

ఈ కార్యక్రమానికి క్రిఫ్కో మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ శ్రీ ఎస్. ఎస్. యాదవ్ మరియు డైరెక్టర్ (మార్కెటింగ్ మరియు ఫైనాన్స్) శ్రీ మనీష్ కుమార్ ముఖ్య అతిథులుగా విచ్చేసి, సంస్థ యొక్క సీనియర్ మేనేజ్మెంట్ మరియు ఉద్యోగులతో కలిసి వేడుకల్లో పాల్గొన్నారు. వారి రాక ఈ కార్యక్రమానికి మరింత ఉత్సాహాన్ని చేకూర్చి, హాజరైన వారందరిలో సామూహిక వేడుక స్ఫూర్తిని నింపింది. హాస్య కవి సమ్మేళనం ప్రేక్షకులను అలరించడమే కాకుండా, ఉద్యోగుల మధ్య బంధాలను బలపరిచి, కార్యాలయంలో సాంస్కృతిక సంప్రదాయాలు మరియు ఉమ్మడి వేడుకల ప్రాముఖ్యతను పునరుద్ఘాటించింది. ఈ కార్యక్రమం ఉల్లాసభరితంగా ముగిసి, పాల్గొన్నవారికి మరపురాని క్షణాలను మిగిల్చి, క్రిఫ్కోలో ఐక్యత, ఆనందం మరియు పండుగ సామరస్య స్ఫూర్తిని పునరుద్ఘాటించింది.

దక్షిణ రాష్ట్రాల కోసం క్రిఫ్కో వ్యాపార ప్రణాళిక సమావేశం 2026-27 జరిగింది

క్రిఫ్కో, దక్షిణ రాష్ట్రాలైన ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ, కర్ణాటక మరియు తమిళనాడుల కోసం తమిళనాడులోని ఊటీలో 2026-27 వ్యాపార ప్రణాళిక సమావేశాన్ని నిర్వహించింది. ఈ సమావేశం ప్రాంతీయ వ్యవసాయ ప్రాధాన్యతలను సమీక్షించడం, పనితీరు విజయాలను మూల్యాంకనం చేయడం మరియు రాబోయే సంవత్సరానికి వ్యూహాత్మక లక్ష్యాలను రూపొందించడంపై దృష్టి సారించింది.

డైరెక్టర్ (ఫైనాన్స్ మరియు మార్కెటింగ్) శ్రీ మనీష్ కుమార్, జేజీఎం (మార్కెటింగ్) - దక్షిణ ప్రాంతం శ్రీ ఎల్.పి. గుడ్వైన్, జేజీఎం (మార్కెటింగ్) డా. ప్రదీప్ కుమార్, మరియు జేజీఎం (మార్కెటింగ్) డా. తేజిందర్ సింగ్ల సమక్షంలో ఈ సమావేశం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎస్ఎంఎం శ్రీ కె. వెంకటేశ్వర రావు, కర్ణాటక ఎస్ఎంఎం శ్రీ ఎం. శ్రీనివాస్ బాబు, తెలంగాణ ఎస్ఎంఎం శ్రీ పి. రామకృష్ణయ్య, మరియు తమిళనాడు ఎస్ఎంఎం ఎ.ఎస్. రామ్కుమార్లతో పాటు సీనియర్ అధికారులు, ఏరియా మేనేజర్లు, ఫీల్డ్ అధికారులు మరియు రాష్ట్ర స్థాయి అధికారులు కూడా హాజరయ్యారు.

సమావేశంలో, సంస్థ లక్ష్యాలను సాధించడంలో వారి అద్భుతమైన కృషి మరియు అంకితభావాన్ని గుర్తించి, ప్రతి రాష్ట్రం నుండి మొదటి మూడు స్థానాల్లో నిలిచిన వారిని క్రిఫ్కో సత్కరించింది. 2026-27 సంవత్సరానికి దక్షిణ భారతదేశం అంతటా ప్రాంత-కేంద్రీకృత ప్రణాళిక మరియు సహకార నేతృత్వంలోని వ్యవసాయ అభివృద్ధిని బలోపేతం చేయడానికి క్రిఫ్కో యొక్క నిబద్ధతను ఈ సమావేశం పునరుద్ఘాటించింది.

ముర్షూర్లోని క్రిభ్కో రాష్ట్ర కార్యాలయానికి భూమి పూజ

రాష్ట్రంలో తన ప్రాంతీయ ఉనికిని బలోపేతం చేయడానికి మరియు పరిపాలనా మౌలిక సదుపాయాలను విస్తరించడానికి సంస్థ చేస్తున్న ప్రయత్నాలలో ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయిగా, క్రిభ్కో ఇటీవల ఛత్తీస్ గఢ్లోని నయా రాయ్ పూర్లో తన రాష్ట్ర కార్యాలయ నిర్మాణానికి భూమి పూజ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించింది.

రాజ్ యే కార్యాలయం క్రిభ్కో యొక్క కార్యచరణ సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరుస్తుంది మరియు ఈ ప్రాంతంలోని రైతులు, సహకార సంఘాలు మరియు ఇతర భాగస్వాములతో మెరుగైన సమన్వయానికి వీలు కల్పిస్తుంది. నయా రాయ్ పూర్లో ఒక ప్రత్యేక రాష్ట్ర కార్యాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయడం ద్వారా, క్రిభ్కో తన కార్యకలాపాలను మరింత క్రమబద్ధీకరించాలని మరియు వ్యవసాయ సమాజానికి తన మద్దతును బలోపేతం చేయాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకుంది.

ఈ చారవ, వృద్ధి, సామర్థ్యం మరియు సుస్థిర అభివృద్ధి పట్ల క్రిభ్కో యొక్క నిరంతర నిబద్ధతను ప్రతిబింబించడంతో పాటు, ఛత్తీస్ గఢ్లో తన విస్తరణ మరియు సేవా పంపిణీని కూడా బలోపేతం చేస్తుంది. ఈ ప్రాంతంలో రైతులకు సాధికారత కల్పించడం మరియు సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులను ప్రోత్సహించడం అనే క్రిభ్కో లక్ష్యాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లడంలో ఈ కొత్త సదుపాయం ఒక ముఖ్యమైన కేంద్రంగా ఉపయోగపడుతుంది.

క్రిభ్కో చిత్రానికి ప్రపంచవ్యాప్త గుర్తింపు లభించింది

భారతదేశ సహకార ఉద్యమం యొక్క బలాన్ని మరియు రైతుల సామూహిక స్ఫూర్తిని చాటిచెప్పినందుకు, తమ చిత్రం "ప్రగతికి చిహ్నం-బిక్య రైతులు (ఉన్నతీ కీ పెహచాన్-ఏక్ జాత్ కిసాన్)" అంతర్జాతీయ గుర్తింపు పొందిందని క్రిభ్కో గర్వంగా ప్రకటిస్తోంది.

ఈ చిత్రం ఇండిపెండెంట్ షార్ట్స్ అవార్డ్స్ ఇంటర్నేషనల్ ఫిల్మ్ ఫెస్టివల్ 2026 (లాస్ ఏంజిల్స్, యు.ఎస్.ఎ.)లో విజేతగా ప్రకటించబడింది మరియు బెస్ట్ షార్ట్స్ కాంపిటీషన్ 2026 (యు.ఎస్.ఎ.)లో అధికారిక ఎంపికగా కూడా ఎంపిక చేయబడింది.

ఈ విజయం సహకార స్ఫూర్తిని ప్రతిబింబించడమే కాకుండా, రైతులు తమ ఐక్యత మరియు సమిష్టి కృషితో సుస్థిర వ్యవసాయ పురోగతికి, గ్రామీణాభివృద్ధికి ఎలా దోహదపడుతున్నారో కూడా తెలియజేస్తుంది.

ఏప్రిల్ నెల ప్రధాన వ్యవసాయ పనులు

గోధుమ మరియు బార్లీ

గోధుమ మరియు బార్లీ పంటలు సాధారణంగా ఏప్రిల్ నెలలో పండి, కోతకు సిద్ధంగా ఉంటాయి. గోధుమ పూర్తిగా పండినప్పుడే కోత కోయాలి, ఎందుకంటే కొన్ని రకాల గోధుమలో గింజలు ఎక్కువ కాలం పొలంలో ఉండటం వల్ల రాలిపోవడం మొదలవుతుంది. సులిపురుగులు మరియు ఎలుకల వల్ల నష్టం జరిగే అవకాశం కూడా పెరుగుతుంది. కోత తర్వాత సుమారు 8 శాతం గోధుమ ఉత్పత్తి నాశనమవుతుందని సాధారణంగా అంచనా, దీనిని సరైన యాజమాన్యంతో తగ్గించవచ్చు. గింజలు బంగారు రంగులోకి మారి, గట్టిపడినప్పుడు కోత సరైనదిగా పరిగణిస్తారు, మరియు వాటిలో సుమారు 18-20 శాతం గింజలు ఖాళీగా ఉంటాయి. నూర్పిడి కోసం, ధాన్యాన్ని 10-12 శాతానికి మించని తేమ శాతంతో పూర్తిగా ఆరబెట్టాలి. నూర్పిడికి ముందు, నిల్వ గదులను, నిల్వ ప్రదేశాలను లేదా నిల్వ గదులను పూర్తిగా శుభ్రం చేసి, గోడలు మరియు నేలపై 50 శాతం మలాథియాన్ ద్రావణాన్ని పిచికారీ చేయాలి. ధాన్యాన్ని నిల్వ నిర్మాణాలలోకి ఎక్కించిన తర్వాత, కీటకాల నుండి రక్షించడానికి నిల్వ గదిని అల్యూమినియం ఫాస్ఫైడ్ టాబ్లెట్లను ఉపయోగించి మూసివేయాలి.

శనగలు, బఠానీలు మరియు కాయధాన్యాలు

మొక్కల ఆకులు పసుపు లేదా గోధుమ రంగులోకి మారి, కాయలు ఎండిపోవడం ప్రారంభమైనప్పుడు శనగ, బఠానీ మరియు కంది పంటలు పరిపక్వతకు వచ్చినట్లు తెలుస్తుంది. కాయల లోపల ఉన్న గింజలు పసుపు రంగులోకి మారడం ప్రారంభమైతే, పంట పండినట్లు అర్థం. గింజలలో తేమ శాతం 15 కంటే తక్కువగా ఉన్నప్పుడు కోత కోయాలి. అధిక తేమ స్థాయిలో కోత మరియు నూర్పిడి చేయడం విత్తన నాణ్యత మరియు మొలకశక్తిపై ప్రభావం చూపుతుంది. పంట కోత తర్వాత, నూర్పిడికి ముందు దానిని 3-4 రోజుల పాటు ఎండలో ఆరబెట్టాలి. ధాన్యాన్ని మరో 4-5 రోజులు ఆరబెట్టిన తర్వాతే నిల్వ చేయాలి. సురక్షితమైన నిల్వ కోసం, ధాన్యంలో తేమ శాతం సుమారుగా 10-12 శాతం ఉండాలి. దీర్ఘకాలిక నిల్వ కోసం, బిస్ లో లేదా సైలోలను ఉపయోగించడం సురక్షితమైనదిగా పరిగణించబడుతుంది.

వేరుశనగ

బంగాళాదుంపలు, గట్టర్లు లేదా ఇతర రబీ పంటల కోత తర్వాత ఖాళీగా మిగిలిపోయిన పొలాల్లో వేసవి వేరుశనగను సాగు చేయవచ్చు. ఈ ప్రయోజనం కోసం ఇసుకతో కూడిన సారవంతమైన నేల అత్యంత అనుకూలమైనది. మెరుగుపరచబడిన రకాలలో, అవతార్, టి.జి.-20, టి.జి.-37, డి.హెచ్.-86, కౌశల్ మరియు ప్రకాష్ ప్రముఖమైనవి. విత్తే ముందు విత్తన శుద్ధి చేయడం చాలా అవసరం. దీని కోసం, విత్తనాలను ధీరం మరియు కార్బోండజిమ్తో శుద్ధి చేయవచ్చు, ఆ తర్వాత రైజోబియం కల్చర్ తో శుద్ధి చేయడం ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. నేల పరీక్ష ఆధారంగా ఎరువులను వాడాలి. పొలం తయారీ సమయంలో సరిగ్గా సిద్ధం చేసిన ఆవు పేడను కలపడం ప్రయోజనకరం. అభివృద్ధి కోసం సమాచారం మిగిలి ఉంటుంది.

పొద్దుతిరుగుడు పువ్వు

గోధుమ పంట కోత తర్వాత ఖాళీ పొలాల్లో ఏప్రిల్ నెలలో కూడా పొద్దుతిరుగుడు విత్తనాలను విత్తుకోవచ్చు. విత్తడానికి హెక్టారుకు సుమారు 8-10 కిలోగ్రాముల విత్తనాలు సరిపోతాయి. వరుసల మధ్య దూరం 45-60 సెంటీమీటర్లు మరియు మొక్కల మధ్య దూరం 15-20 సెంటీమీటర్లు ఉండాలి. విత్తనాలను 4-5 సెంటీమీటర్ల లోతులో విత్తడం ఉత్తమం. విత్తనాలు బాగా మొలకెత్తాలంటే, విత్తే ముందు వాటిని కొంతసేపు నీటిలో నానబెట్టి, నీడలో ఆరబెట్టి, ఆ తర్వాత విత్తాలి మరియు విత్తన శుద్ధి కూడా చేయాలి.

వేసవి మొక్కజొన్న

పి.ఎం.హెచ్.-2, పి.ఎం.హెచ్.-7, పి.ఎం.హెచ్.-8, వివేక్ 4, వివేక్-5 మరియు పూసా ఎర్లీ హైబ్రిడ్ వంటి అధునాతన హైబ్రిడ్ రకాలు వేసవి మొక్కజొన్న సాగుకు అనుకూలంగా ఉంటాయి. పంట కాలంలో కలుపు తీయడం చాలా ముఖ్యం, ఎందుకంటే ఇది కలుపును నియంత్రించడమే కాకుండా నేలలో గాలి ప్రసరణను కూడా మెరుగుపరుస్తుంది. రసాయన కలుపు నియంత్రణకు అట్రాజెన్ లేదా అలక్సోర్ను ఉపయోగించవచ్చు.

ఈ కాలంలో బేబీ కార్న్ సాగు కూడా లాభదాయకంగా ఉంటుంది. దీని పచ్చి కంకులను కూరగాయలు, సూప్లు, సలాడ్లు మరియు ఊరగాయలలో ఉపయోగిస్తారు, మరియు వీటికి మార్కెట్లో అధిక డిమాండ్ ఉంది. ఈ పంట సుమారు 50-60 రోజులలో కోతకు వస్తుంది.

మట్టి పరీక్ష

రబీ పంటలు కోసిన తర్వాత, రైతులు తమ పొలాల నుండి మట్టి నమూనాలను సేకరించి, వాటిని మట్టి పరీక్షా ప్రయోగశాలకు పంపాలి. నేల ఆరోగ్య సమాచారం ఆధారంగా ఎరువులు మరియు పోషకాలను సమతుల్యంగా వాడటం నేల సారవంతాన్ని కాపాడటానికి మరియు ఉత్పత్తిని పెంచడానికి సహాయపడుతుంది.

కూరగాయల పంటలు

బెండకాయ

మెరుగైన బెండ రకాలలో బజాద్ మిండి-1, ఆజాద్ గిడి-2, పర్నాగి క్రాంతి, వర్ష ఉఫార్, పూసా-4, పూసా ఎ, అర్కో అనామిక మరియు అర్కా అభయ్ ఉన్నాయి. విత్తిన సుమారు 30 రోజుల తర్వాత 35-40 కిలోల నత్రజనిని పైపాటుగా వేయడం ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. కాండం మరియు కాయ తొలుచు పురుగులు మరియు పొల్ల మొజాయిక్ వ్యాధిని కార్పీసల్ఫాన్ లేదా మలాథియాన్ పిచికారీ చేయడం ద్వారా నియంత్రించవచ్చు.

కాకరకాయ

కాకరకాయ ప్రధాన రకాలలో పూసా హైబ్రిడ్-1, పూసా హైబ్రిడ్-2 మరియు పూసా స్పెషల్ ఉన్నాయి. దీనిని హెక్టారుకు సుమారుగా 5-6కిలో విత్తనాల చొప్పున విత్తుతారు. పొలాన్ని చివరిసారిగా దున్నే సమయంలో కుళ్ళిన ఆవు పేడ ఎరువును వేయడం ప్రయోజనకరం. ఈ పంటకు సాధారణంగా హెక్టారుకు రోజుకు 120 కిలోల నత్రజని, 100 కిలోల భాస్వరం మరియు 80 కిలోల పొటాష్ను వేయాలని సిఫార్సు చేస్తారు. మిగిలిన నత్రజనిని పంట నిలబడి ఉన్న కాలంలో రెండుసార్లు వేయాలి.

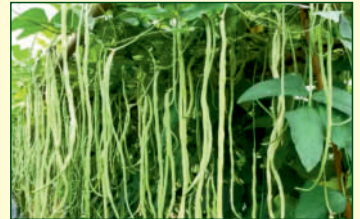
ఉల్లిపాయ మరియు వెల్లుల్లి

పండిన ఉల్లి, వెల్లుల్లి పంటలను నెలాఖరున కోయాలి. గడ్డలు సరిగ్గా పక్వానికి వచ్చి, నిల్వ సామర్థ్యం పెరగడానికి, కోతకు సుమారు 10-12 రోజుల ముందు నీటిపారుదల ఆపాలి. కోత తర్వాత, పంటను తిరిగి కోయడానికి ముందు కొన్ని రోజుల పాటు నీడలో ఆరబెట్టాలి.

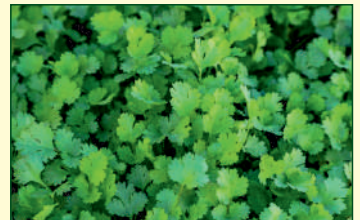
అలసంద

అలసంద వేడి మరియు పాక్షిక శుష్క వాతావరణాలకు అనువైన పంట, దీనికి 20-30°C మధ్య ఉష్ణోగ్రతలు ఆదర్శంగా ఉంటాయి. మంచి నీటి పారుదల ఉన్న బంకమట్టి లేదా ఇసుక బంకమట్టి నేలల్లో దీనిని సాగు చేయవచ్చు. ప్రముఖ మెరుగైన రకాలలో పూసా ధరణి, పూసా ఫల్గుణి, పంత్ కౌపీ సిరీస్, స్వర్ణ హరిత, కాశీ కంచన్ మరియు జిసి 6 ఉన్నాయి. నేల పరీక్ష ఆధారంగా ఎరువులను వాడాలి మరియు పొలం తయారీ సమయంలో కుళ్ళిన ఆవు పేడ ఎరువును కలపడం ప్రయోజనకరం.

కొత్తిమీర

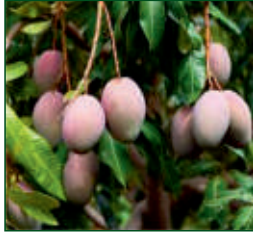
కొత్తిమీరను దాని పచ్చని ఆకుల కోసం ఏడాది పొడవునా సాగు చేస్తారు, మరియు సారవంతమైన నేల దీనికి అనువైనదిగా పరిగణించబడుతుంది. ప్రధాన రకాలలో పూసా సెలక్షన్ 360, పంత్ హరితిమ, సాధన, స్వాతి మరియు డిహెచ్-5 ఉన్నాయి. సాధారణంగా, నీటిపారుదల ఉన్న పరిస్థితులలో హెక్టారుకు 12-15 కిలోల విత్తనాలు, నీటిపారుదల లేని పరిస్థితులలో 25-30 కిలోల విత్తనాలు అవసరం. విత్తనాలు నాటడానికి ముందు విత్తన శుద్ధి మరియు ఎరువుల వాడకం నేల పరీక్ష ఆధారంగా ఉండాలి.

ఉద్యాన పంటలు

మామిడి

ఏప్రిల్ నెలలో, మొక్కల వయస్సును బట్టి మామిడి తోటలకు నత్రజని, భాస్వరం మరియు పొటాష్ వేయాలి. గెల తెగులు సోకిన పూలను కత్తిరించి, నాశనం చేయాలి. పూలు రాలిపోకుండా నివారించడానికి ప్లానోఫిక్స్ లేదా ఎన్.ఎ.ఎ. పిచికారీ చేయాలి. మీలీబగ్స్ మరియు మిడతల వంటి కీటకాలను నియంత్రించడానికి అవసరమైనప్పుడు పురుగుమందులను పిచికారీ చేయాలి.

జామ

ఏప్రిల్ నెలలో జామ తోటలకు నీటిపారుదల చేయకూడదు, మరియు ఈ సమయంలో పూసే ఏవైనా పువ్వులను కోసివేయాలి. వ్యాధిని నియంత్రించడానికి, తోటలను శుభ్రంగా ఉంచండి, వ్యాధి సోకిన కంకులను కత్తిరించండి మరియు కాపర్ ఆక్సిక్లోరైడ్ తో పిచికారీ చేయండి.

నిమ్మకాయ

నిమ్మ జాతి మొక్కలకు కంపోస్టు మరియు యూరియా అందించడం ప్రయోజనకరం. సిల్లా, లీఫ్ మైసర్ మరియు తెల్లదోమలను నియంత్రించడానికి మలాథియాన్ ను పిచికారీ చేయండి. సూక్ష్మపోషకాల లోపం ఉన్నట్లయితే, జింక్ సల్ఫేట్ లేదా సూక్ష్మపోషకాలను పిచికారీ చేయవచ్చు.

గూస్బెర్రీ

వేసవి కాలంలో, అగాల మొక్కలకు ప్రతి 10-12 రోజులకు ఒకసారి నీటిని అందించాలి. తొలి సంవత్సరాలలో పండ్ల తోటల మధ్య అంతర పంటలను పండించవచ్చు మరియు తెగుళ్ళను నియంత్రించడానికి తగిన పురుగుమందులను ఉపయోగించవచ్చు.

అరటి

ప్రతి అరటి మొక్కకు సుమారుగా 25 గ్రాముల నత్రజని, 25 గ్రాముల భాస్వరం మరియు 100 గ్రాముల పొటాష్ వేయాలి. అలాగే, మొక్కల చుట్టూ పెరిగే అవసరమైన పిలకలను ఎప్పటికప్పుడు తొలగించాలి.

ద్రాక్ష

ద్రాక్ష మొక్కలకు వాటి వయస్సును బట్టి నత్రజని, పొటాషియం ఎరువులు ఇవ్వాలి. పెద్ద మొక్కలకు ఎరువుల మోతాదును పెంచడం ప్రయోజనకరం.

లిచ్చి

లిచ్చి తోటలకు అవసరమైనప్పుడు నీరు పెట్టండి మరియు మొక్కల వయస్సును బట్టి యూరియాను వాడండి. కాయ తొలుచు పురుగుల నివారణకు డైక్లోరోవాస్ పిచికారీ కూడా ప్రభావవంతంగా ఉంటుంది.

పువ్వులు మరియు సుగంధ మొక్కలు

ఉరఃఫలకము

దుంపలను తవ్వడానికి సుమారు 15 రోజుల ముందు నీటిపారుదల ఆపండి. కంకులను కోసిన 40-45 రోజుల తర్వాత దుంపలను తవ్వి తీసి, వాటికి 0.2% మాంకోజెబ్ తో శుద్ధి చేసి, ఆ తర్వాత నాటండి.

ట్యూబెరోస్

సుమారు ఒక వారం వ్యవధిలో పంటకు నీరు పెట్టడం మరియు రెండు వారాల వ్యవధిలో కలుపు తీయడం మొక్కల మంచి పెరుగుదలకు సహాయపడుతుంది.

మేరిగోల్డ్

పేనుబంక, గొంగళి పురుగులు మరియు నల్లి పురుగుల నియంత్రణకు, ప్రతి వారం 02: మెటాసిస్టాక్స్ లేదా 0.2% రోగర్ ను పిచికారీ చేయండి.

సలహా

రైతులు స్థానిక వ్యవసాయ-వాతావరణ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఈ సిఫార్సులను పాటించాలని, అలాగే ఏదైనా మొక్కల రక్షణ చర్యను చేపట్టే ముందు వ్యవసాయ నిపుణులను సంప్రదించాలని సూచించడమైనది.

తెలంగాణ

జీవన ఎరువులు పంటకు సిరులు...

మొక్కకు పోషకాలను అందించే సూక్ష్మజీవుల సముదాయమే జీవన ఎరువులు. హరిత విప్లవం తరువాత అందుబాటులోనికి వచ్చిన సంకర వంగడాల సాగులో అధిక దిగుబడులే ధ్యేయంగా సాగిన మన వ్యవసాయంలో రసాయన ఎరువుల వినియోగం పెరిగింది దీని వల్ల భూములునిస్సారమవటం, వాతావరణ కాలుష్యం పంట ఉత్పత్తిలోని అవశేషాల వల్ల తలెత్తుతున్న ఆరోగ్య సమస్యలు ఇలా అన్ని అనర్థాలే రసాయన ఎరువుల వాడకం తగ్గించి భూమిలోని పోషకాలను మొక్కలకు అందేలా దోహదపడేవి జీవన ఎరువులు. జీవన ఎరువుల వాడకంతో త్రెత్తులకు ఖర్చు తగ్గడమే కాదు భూమిలో సేంద్రియ పదార్థం పెరిగి నాణ్యమైన దిగుబడులను పొందవచ్చు. వీటిలో నత్రజని, భాస్వరం, జింక్, పొటాషియంను స్థిరీకరించే జీవన ఎరువులు అందాబాటులో ఉన్నాయి. జీవన ఎరువులు అంటే నేల మరియు వాతావరణంలో ఉన్న పోషకాలను గ్రహించి మొక్కకు అందించే సూకూఙ్మ జీవుల సముదాయన్నే జీవన ఎరువులు అంటారు.

నత్రజనిని స్థిరీకరించే జీవన ఎరువులు: 1) రైజోబియం, 2) అజటోబాక్టర్, 3) అజోస్పైరిల్లం, 4) అజోల్లా, 5) ఫాస్సోబ్యాక్టీరియా - భాస్వరాన్ని అందించే జీవన ఎరువు, 6) పొటాషియం అందించే జీవన ఎరువు, 7) జింకును అందించే జీవన ఎరువు

నత్రజని స్థిరీకరించే జీవన ఎరువులు:

- 1) రైజోబియం:** రైజోబియం జీవన ఎరువులు పప్పుజాతి పంటలైన పెసర, అలసంద, సోయా మినుము కంది పంటలకు రైజోబియం జీవన ఎరువులు వాడుతుంటారు. రైజోబియం అను బ్యాక్టీరియా మొక్కలతో కలిసి నత్రజనిని స్థిరీకరిస్తుంది. ఈ రకమైన సూక్ష్మజీవులను పప్పుజాతి పంట మొక్కల వేర్లతో సహజీవనం చేస్తూ గాలిలో ఉన్న 78% నత్రజనిని మొక్కల వేర్లను ఆకర్షించి వేర్ల మీద గులాబీ రంగు కలిగిన వేరు బుడిపలను ఏర్పాటు చేస్తాయి
- 2) అజటోబాక్టర్:** ఈ సూక్ష్మజీవులు నేలలో ఒంటరిగా ఉంటూ మొక్కలకు నత్రజనిని స్థిరీకరిస్తాయి మరియు మొక్క పెరుగుదలకు దోహదపడే ఇతర హార్మోన్లను విడుదల అందించి వేరు పెరుగుదలకు తోడ్పడతాయి అంతేకాకుండా మొక్కలకు వ్యాధి నిరోధక శక్తిని మరియు బెట్టను తట్టుకునే శక్తిని పెంచుతాయి. ఈ బ్యాక్టీరియా ముఖ్యంగా కార్బన్ ఎక్కువగా ఉన్న భూములలో సమర్థవంతంగా పనిచేస్తుంది. ఈ జీవన ఎరువులు అన్ని వాణిజ్య పంటలైన మిరప, ప్రత్తి, చెఱకు, ప్రొద్దుతిరుగుడు కుసుమలు, ఆకుకూరలు, కూరగాయలు పూలు మరియు పండ్లతో సిఫారసు చేయబడిన మోతాదులో వాడి మంచి ఫలితాలు పొందవచ్చు.
- 3) అజోస్పైరిల్లం:** ఈ బ్యాక్టీరియా మొక్క వేర్ల చుట్టూ పెరుగుతూ అవకాశమున్నచోట వేర్లలోకి చొరబడి వాటి సంఖ్యను అభివృద్ధి చేసుకుంటుంది. దీని కారణంగా ఈ జీవన ఎరువులు స్థిరీకరించిన నత్రజనిని నేరుగా మొక్కకు ఎక్కువ శాతం అందుబాటులో ఉంచును. ఈ మధ్యకాలంలో ఈ అజోస్పైరిల్లం ప్రాముఖ్యత సంతరించుకుంది, ఎందుకంటే ఈ బ్యాక్టీరియా సేంద్రియ కర్షణం తక్కువగా ఉన్న నేలలో కూడా సమర్థవంతంగా పనిచేసే మొక్క పెరుగుదలకు దోహదం చేస్తుంది. అజోస్పైరిల్లం జీవన ఎరువులు వరి, గోధుమ, జొన్న, మొక్కజొన్న, రాగి, సజ్జ, ప్రొద్దుతిరుగుడు కూరగాయలు మరియు అరటి మొదలైన పంటలకు బాగా ఉపయోగపడుతుంది.
- 4) అజోల్లా:** అజోల్లా అనేది ఒక చిన్న జలచర ఫెర్స్. దీనిని వివిధ రకాలుగా ఉపయోగించవచ్చు. ఇది ముఖ్యంగా పశువులకు దాణాగా, సేంద్రియ ఎరువుగా మరియు వరి పొలాలలో నత్రజని అందించడానికి ఉపయోగిస్తారు. అలాగే కలుపు మొక్కల పెరుగుదలను నియంత్రించడానికి మరియు దోమల నియంత్రణకు కూడా ఇది ఉపయోగపడుతుంది. అజోల్లాలో నత్రజని ఉంటుంది, కాబట్టి ఇది నేల సారవంతం చేయడానికి ఉపయోగపడుతుంది. ఇది రసాయన ఎరువులకు ప్రత్యామ్నాయంగా ఉపయోగపడుతుంది మరియు వరి పొలాలలో నత్రజనిని అందించడానికి బాగా ఉపయోగ పడుతుంది.
- 5) ఫాస్సోబ్యాక్టీరియా (భాస్వరం అందించే జీవన ఎరువు):** పంట పొలాల్లో వాడిన భాస్వరం భూమిలో వేసిన కొద్ది రోజుల వ్యవధిలో భూమి యొక్క ఉదజని సూచికను బట్టి వివిధ రకాలైన లభ్యం కాని భాస్వరం ఇసుము లేదా అల్పామినియం ఫాస్ఫేట్లుగా మరియు క్షార గుణం ఉన్నచో కాల్షియం లేదా మెగ్నీషియం ఫాస్ఫేట్లుగా మారి మొక్కకు లభ్యం కాకుండా భూమిలో గడ్డలుగా పేరుకుపోతుంది ఈ పరిస్థితులలో భాస్వరం కరిగించే జీవన ఎరువులు బాసిల్లస్ గాని సుడోమోనాస్ గానీ పంటలలో వేసినచో స్థిరీకరించిన భాస్వరంను మొక్కకు లభ్యస్థితిలోకి మార్చి మొక్కలకు ఉపయోగంలోకి తీసుకొని రాబడుతుంది.
- 6) పొటాషియంను మొక్కలకు అందించేవి:** ఈ రకమైన జీవన ఎరువులు వాడటం వలన నేలలోని పొటాషియం యొక్క లభ్యత పెరిగి మొక్క పెరుగుదలకు తోడ్పడుతుంది. బ్యాక్టీరియా ఉత్పత్తి చేసే వివిధ రకాల ఎంజైములు మరియు ఆమ్లాల వలన కరగని స్థివితీలో ఉన్న పొటాషియం కరిగి మొక్కకు అందజేస్తుంది. ఈ జీవన ఎరువులు అన్ని రకాల పంటలకు వేసుకోవచ్చు.
- 7) జింక్ కరిగించే సూక్ష్మజీవులు:** ప్రస్తుత వ్యవసాయంలో జింకు పోషకం చాలా వరకు పెరిగింది. మనం తీసుకునే ఆహారంలో జింక్ దొరకడం లేదా ఎక్కువగా జింక్ లోపం పంట పొలాలలో గమనించవచ్చు. దీని యొక్క లభ్యత పంట పొలాల్లో పెంచుటకు జింకును కరిగించే సూక్ష్మజీవిని వాడినట్లయితే నేలలో ఉండే జింక్ కరిగించి మొక్కలకు అందిస్తుంది ఈ బ్యాక్టీరియాను అన్ని రకాల పంటల్లో వాడుకొని జింకు లభ్యతను పెంచుకోవచ్చు.

జీవన ఎరువులను ఉపయోగించే పద్ధతులు:

- 1) విత్తనశుద్ధి:** ఒక కిలో విత్తనమునకు 15 నుండి 20 గ్రాముల జీవనఎరువును సమాన మోతాదాలో 10% చక్కెర లేదా బెల్లం ద్రావణానికి కలిపి విత్తనం చుట్టూ సమానంగా పట్టునట్లు కలపవలెను. తరువాత 30 నిమిషాలు నీడలో ఆరబెట్టి విత్తనం విత్తుకోవలెను. జీవన ఎరువులు, విత్తుకునే ముందు మాత్రమే పట్టించాలి.
- 2) నారును ముంచి నాటే పద్ధతి:** ఈ పద్ధతి ముఖ్యంగా అజోస్పైరిల్లం అనే జీవన ఎరువు వాడటానికి ఉపయోగపడను. సుమారు ఒక కిలో జీవన ఎరువును 70% నీటిలో కలిపి నారుమడులలో చిన్నకుంట చేసి దానిలో పోయవలెను. ఈ నీటిలో పీకిన నారు యొక్క వేర్లను 10 నిమిషాలు ముంచి తదుపరి నాట్లు వేసుకోవలెను.
- 3) భూమిలో వేసే పద్ధతి:** రెండు కిలోల జీవన ఎరువులు దాదాపు 200 కిలోల పశువుల ఎరువులతో గాని వానపాముల ఎరువులతో గాని లేదా ఇతర సేంద్రియ ఎరువుతో గాని కలిపి విత్తనమును నాటిన సాళ్ళలో పడేటట్లు వేసుకోవలెను. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ పంట పొలంలో చేపట్టే మొదటి అంతరకృషి చేయుటకు ముందుగా జీవన ఎరువులు వాడటం ముగించవలెను.

జీవన ఎరువుల వాడకంలో తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు

- 1) జీవన ఎరువు ప్యాకెట్ మరియు బాటిల్స్ ను ఎండ తగలని నీడ ప్రదేశాలలో నిలువ చేయవలెను.
- 2) జీవన ఎరువులు గడువు తేదీ లోపల మాత్రమే ఉపయోగించాలి.
- 3) రసాయనిక ఎరువులు లేదా పురుగు మందులతో కలిపిన జీవన ఎరువులను వాడకూడదు.
- 4) సేంద్రియ ఎరువులతో కలిపిన జీవన ఎరువును వాడుకుంటే బాగా పనిచేస్తాయి.

జీవన ఎరువుల ఉత్పత్తి కేంద్రంలో ఉత్పత్తి చేసే వివిధ రకాల జీవన ఎరువులు

- 1) రైజోబియం, 2) అజటోబాక్టర్, 3) అజోస్పైరిల్లం, 4) భాస్వరం కరిగించే జీవన ఎరువులు, 5) పొటాషియంను కరిగించే జీవన ఎరువులు, 6) జింక్ కరిగించే జీవన ఎరువులు

క్రిభ్కో తెలంగాణ చేపట్టిన వివిధ కార్యక్రమాలలో కొన్ని:

వ్యవసాయంలో మహిళల పాత్ర

భారతదేశం వంటి వ్యవసాయాధారిత దేశంలో మహిళల పాత్ర వెలకట్టలేనిది. గ్రామీణ భారతదేశంలో దాదాపు 80-84% మంది మహిళలు తమ జీవనోపాధి కోసం వ్యవసాయంపైనే ఆధారపడి ఉన్నారు. మహిళలు నాట్లు వేయడం, కోతలు కోయడం, కలుపు తీయడం, పశుపోషణ మరియు పాల ఉత్పత్తి వంటి అనేక పనుల్లో చురుకుగా పాల్గొంటారు. పిల్లల పోషణ మరియు ఇంటి బాధ్యత కూడా మహిళలు చేపడుతుంటారు. అయిన కూడా వారు కృషి, ఓర్పు మరియు అంకిత భావంతో వ్యవసాయాన్ని విజయవంతంగా నిర్వహించడానికి సహాయపడతారు. పురుషులు ఉపాధి కోసం పట్టణాలకు వలస వెళ్తున్న నేపథ్యంలో, వ్యవసాయ క్షేత్రాల నిర్వహణ బాధ్యత ఎక్కువగా మహిళల భుజస్కంధాలపైనే పడుతోంది. దీనిని నిపుణులు 'ఫెమినైజేషన్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్' అని పిలుస్తున్నారు.

మహిళలు కేవలం సహాయకులుగా మాత్రమే కాకుండా, వ్యవసాయంలో నాయకత్వ బాధ్యతలు కూడా స్వీకరిస్తున్నారు. స్వయం సహాయక సంఘాల ద్వారా వారు ఆర్థికంగా స్థిరపడుతూ, కుటుంబ పరిస్థితిని మెరుగుపరుస్తున్నారు. ఆధునిక సాంకేతికతలను నేర్చుకొని, పంటల ఉత్పత్తిని పెంచడంలోనూ కీలకపాత్ర పోషిస్తున్నారు. మహిళా రైతులకు సాధికారత కల్పించడం ద్వారా వ్యవసాయ ఉత్పాదకతను మరియు ఆహార భద్రతను గణనీయంగా పెంచవచ్చని ఆహార మరియు వ్యవసాయ సంస్థ (ఎఫ్పిఓ) సూచిస్తుంది. మహిళలకు భూమి, ఋణ సౌకర్యాలు మరియు వ్యవసాయ విస్తరణ సేవలలో సమాన అవకాశాలు కల్పిస్తే పంట దిగుబడులు 20-30% వరకు పెరిగే అవకాశం ఉంది, దీని ద్వారా ప్రపంచవ్యాప్తంగా అదనంగా 100-150 మిలియన్ మంది ప్రజలకు ఆహారం అందించవచ్చని ఎఫ్పిఓ, 2023 పేర్కొన్నది.

వ్యవసాయ రంగంలో మహిళలు పోషిస్తున్న ముఖ్యమైన పాత్రను గుర్తించి, వారిని గౌరవించి సాధికారత కల్పించేందుకు ఐక్యరాజ్యసమితి 2026 సంవత్సరాన్ని "అంతర్జాతీయ మహిళా రైతు సంవత్సరంగా ప్రకటించింది. మహిళలను ప్రోత్సహించడం, వారి సేవలను వెలుగులోకి తీసుకురావడం మరియు సాధికారతకు మార్గాలను సూచించడం దీని ప్రధాన లక్ష్యం. ఇది కేవలం ఒక వేడుక మాత్రమే కాకుండా, మహిళా రైతుల పట్ల సమాజపు దృక్పథాన్ని మార్చేందుకు ఇచ్చిన పిలుపు కూడా. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా వ్యవసాయంలో మహిళలు చేస్తున్న కీలకమైన కృషిని సమాజానికి తెలియజేయడంతో పాటు, భూమి యాజమాన్యం, ఆర్థిక వనరులు, ఆధునిక సాంకేతికతలు మరియు శిక్షణ అవకాశాల్లో ఉన్న అసమానతలను తగ్గించే చర్యలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం.

ఇకపై మహిళలను రైతు ఉత్పత్తిదారుల సంస్థలలో చురుకుగా భాగస్వాములుగా చేయడం, విలువ జోడించిన ఆహార ఉత్పత్తుల తయారీ, కోల్డ్ స్టోరేజ్ యూనిట్ల నిర్వహణ, వ్యవసాయ యంత్రాల కోసం కస్టమ్ సేవా కేంద్రాలను నడపడం వంటి కార్యక్రమాలలో భాగం చేయడం ఒక ముఖ్యమైన ముందడుగు. దీని ద్వారా మహిళలు "రోజూవారీ కూలీలు" అనే స్థితి నుండి "ప్రాసెసర్లు మరియు వ్యవస్థాపకులు"గా ఎదగడం ప్రస్తుత వ్యవసాయ రంగంలో ఒక ముఖ్యమైన మైలురాయిగా నిలుస్తోంది.

మహిళలను కేవలం "రైతు కూలీలు"గా కాకుండా "రైతులు"గా గుర్తించి, వారికి తగిన ప్రోత్సాహం మరియు అవకాశాలు కల్పించినప్పుడే వ్యవసాయం సుస్థిరంగా అభివృద్ధి చెందుతుంది. ఈ లక్ష్యంతో తెలంగాణ ప్రభుత్వం "రైతు స్వరాజ్యం" లో మహిళలకు ప్రత్యేక స్థానం కల్పిస్తూ వారి సామర్థ్యాలను ప్రోత్సహిస్తోంది.

“మహిళా రైతుల అభివృద్ధి - వ్యవసాయ అభివృద్ధికి మార్గదర్శి”

క్రిభీకో ఆంధ్రప్రదేశ్ చేపట్టిన వివిధ కార్యక్రమాలలో కొన్ని:

పూసా కృషి విజ్ఞాన మేళా 2026లో సుస్థిర వ్యవసాయాన్ని ప్రోత్సహిస్తోంది

క్రిభీకో రైతులు మరియు భాగస్వాములతో కలిసి పనిచేస్తూ,
సుస్థిర వ్యవసాయ పద్ధతులు మరియు సహకార సేవలను ప్రముఖంగా తెలియజేస్తుంది.

క్రిషక్ భారతి కో ఆపరేటివ్ లిమిటెడ్

KRISHAK BHARATI COOPERATIVE LIMITED

క్రిభీకో భవన్, ఎ-10, సెక్టార్-1, నోయిడా - 201301, గౌతమ్ బుద్ధ నగర్ జిల్లా (యు.పి.)

KRIBHCO Bhawan, A-10, Sector-1, NOIDA - 201301, District Gautam Budh Nagar (U.P.)